

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani
na dom dostavljen: K 24—
celo leto naprej K 22—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—
v upravnistvu prejemani: K 22—
celo leto naprej K 11—
pol leta 5—
četrt leta 3—
na mesec 1—90

Dopis naj se frankirajo. Rokopis se ne vrača.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritičju levo) telefon št. 34.

Izhaja vsak dan sveder izvenredne nedelje in praznike.
Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vplate naravnice se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:
za Avstro-Ogrsko: K 25—
celo leto skupaj naprej K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6—50
na mesec 2—30
za Nemčijo: K 30—
celo leto naprej K 30—
za Ameriko in vse druge države: K 25—
celo leto naprej K 25—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali zaupna.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Naše čete so vzele Medyko in Starzawo.

PRODİRANJE ZAVEZNIŠKIH ČET PROTI MOSCISKI. — MOSTNA UTRDBA PRI ZARAWNO ZAVZETA. — RUSI SEVERNO OD KALUSZA ZOPET PREMAGANI.

Dunaj, 6. junija. (Koresp. urad.) Uradno poročilo. Zavezniške čete so se včeraj približale Mosciskim ter v naskoku zavzele Starzawo. Na Ruskem Poljskem je položaj neizpremenjen. Zavezniške čete, ki zasledujejo iz prostora pri Stryju proti vzhodu, so zavzele mostno utrdbo pri Zurawnu ter so porazile sovražnika zopet severno od Kalusza. Ob Prutu se boji nadaljujejo.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

MEDYKA OSVOJENA. — ZAVEZNIŠKE ČETE SO DOSPELE DO ČRTE KALUSZ-ZURAWNO.

Dunaj, 5. junija. (Kor. urad.) Uradno: Vzhodno od Przemysla se Rusi pri Medyki niso mogli držati. Zavezniki so prodrli, boreč se še dalje, proti Moščiskim.

V ozemlju Dolenjega Sana smo zavrnili več sovražnih sunkov. Zavezniške čete so prodrle od zapada sem do blizu Kalusza in Zurawna.

Boji ob Prutu se nadaljujejo. Sovražnik nas je tu na več točkah ljuto napadel, toda vrgli smo ga ob reki nazaj.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

3650 RUSOV PRI SAWDYNIKI VJETIH. — BOJI PRI ZURAWNU. — V GALICIJI 10.900 RUSOV VJETIH, 6 TOPOV, 14 STROJNIH PUŠK VPLENENIH.

Berolin, 6. junija. (Kor. urad.) Uradno poročilo. Na vzhodnem bo-

jišču je pridobila naša ofenziva v okolici Sawdynikov proti vzhodu nadalje tal. Število vjetnikov se je povišalo na 3650. Bolj proti jugu pri Oglanyh smo odbili napad neke ruske divizije. Južno od Niemna so poglne nemške čete sovražne oddelke na črto Sapiczyszki - Wilki nazaj.

Na jugovzhodnem bojišču se bori armada Linsingen, da izvohuje prehod čez Dnjester pri Zurawnu. Tudi bolj proti jugu napreduje zasledovanje. Prineslo je do sedaj 10.900 vjetnikov, 6 topov in 14 strojnih pušk.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOJI PRI SAWDYNIKI. — 1970 RUSOV VJETIH. — PRODİRANJE ZAVEZNIŠKIH ČET NA MOSCISKO. — RUSI SE UMIKAJO NA KALUSZ.

Berolin, 5. junija. (Kor. urad.) Uradno poročilo:

V nasledku na včeraj pri Ravenskih in Sawdynikih odbitih ruskih napadov so naše čete sunile naprej, vrgle sovražnika, ki je zapustil mostno utrdbo pri Sawdynikih, nazaj ter vjele 1970 mož. Bolj proti severu so se vršili pri Popeljanih za nas uspešni konjeniški boji. Vzhodno od Jaroslava je položaj neizpremenjen. Vzhodno od Przemysla se nahajajo čete generala Marwita skupaj z avstro-ogrskimi četami v prodiranju v smeri na Moscisko. Armada generala Linsingna je vrgla sovražnika nazaj na Kalusz in Zurawno ob Dnjestru.

Vrhovno armadno vodstvo.

PO PADCU PRZEMYSLA.

Uradna poročila so prinesla po padcu Przemysla še dve velevažni vesti. Ena vest je, da so naše čete dosegle odsek ob Wisznici, severovzhodno od Przemysla ter pokrajino južno od Mosciske, vsled česar se bodo morali Rusi umakniti še delj

proti vzhodu. Druga vest pa je, da armada Linsingen ob Dnjestru nevzdržno napreduje. Ena kolona je prekoračila reko Stryj pri Zydaczowu v smeri na Chodorow, druge kolone prodirajo proti Mikolajowu. Rusi se umikajo preko Dnjestra. To novo prodiranje naših čet bo Rusom onemogočilo eventualno nameravano novo pozicijsko vojno v prostoru vzhodno od Radymna proti Samboru, severo - vzhodno od tega kraja.

Vojni poročevalec »N. Fr. Pr.« Roda Roda poroča o zavzetju Przemysla: Sedaj šele se izvedo nekatere podrobnosti o zopetnem zavzetju trdnjave Przemysl. Armado Puhallo so bile najrazličnejše ovire zadržale pri prodiranju proti trdnjavi. Mostove čez San je bil sovražnik razjedal. Ko pa je dospela pred Przemysl, so jo navdušeno pozdravili. Prve pozicije poslednjih ruskih čet so bile utrdbे vzhodnjega in jugovzhodnjega pasa, vrhovi Siedliske in okolica. Rusi so se morali umakniti od odseka do odseka. Kako daleč je uspelo zasledovanje, še ni znano.

Krakovski trdnjavski poveljnik, general Kuk, se je odpeljal s podpolkovnikom Hallerjem v avtomobilu v Przemysl. Dne 4. junija je odšlo več vlakov z uradniki v Przemysl in Jaroslav, da uredita transporte vojnih vjetnikov in vojnega materiala. Iz Tarnova se je odpeljalo več tovornih vlakov v Przemysl in Jaroslav.

Iz Lugana poročajo z dne 5. junija: Padeč Przemysla se je poročal v italijanskem časopisu v taki formi, da se ljudstvo ne razburi nad tem novim uspehom Avstro - Ogrske. »Secolo« in »Corriere della Sera« izjavljata soglasno, da je pripisovati padeč Przemysla le ruski zvižčnosti, da se ojačijo pozicije na dolenjem Sanu z novimi četami ter da se od zmage omamljenega sovražnika izvabi globlje v deželo in se ga od strani od njegove operacijske baze, kratkoma, Rusi se koncentrirajo v

ozadju, da sovražnika tem sigurneje zadajo glavni udarec.

ZASEDENJE PRZEMYSLA.

Vojni poročevalec »Arbeiterzeitung« poroča: Radost prebivalstva Przemysla, ki je znašalo za časa ruskega gospodstva približno 20.000 duš, je bila brezmejnna. Moški in ženske so jokali sreče. Mnogo vojakov je pri zopetnem prihodu videlo svoje in ne da se misliti nič bolj vzneselega, nič, kar bi sobojevniško bratstvo Nemčije in Avstro - Ogrske bolje simboliziralo, kakor da so se v zavzetem mestu na pol pota srečali Bavarci in Avstrijci. Videti je bilo, da so se častniki in moštvo objemali. Zvonjenje zvonov je blagoslavljal dan mir. V vseh cerkvah in sinagogah so se vršile zahvalne božje službe. Namestnik župana, ki je ostal v mestu, ko so župana siloma odgnali v Sibirijo, je pozdravil prvo patroljo zaveznikov z besedami, ki so izražale vročo zahvalo prebivalstva. Z vseh hiš plapolajo zastave obeh monarhij. O načinu, kako so Rusi zapustili Przemysl, o številu vjetnikov in obsegu vojnega plena, ni nič znane, vsekakor pa plen gotovo ni majhen.

MAJOR MORAHT O POMENU PADCA PRZEMYSLA.

Major Morahnt piše k padcu Przemysla v »Berliner Tageblatt«: Galiska trdnjava, za katero se je bilo mnogo vročih bojev, je v rokah zavezniških armad. Najbolj pomembna posledica našega prebitja med Gorlicami in Tarnovom, ki je pred petimi tedni tako silno pretreslo rusko zapadnogiško fronto, da se ni mogla popraviti, nam ne prihaja nepričakovano in vendar se sme Avstro-Ogrska in Nemčija radovati nad izpolnitvijo te želje, ker jamči srečno nadaljevanje napada. Posest Przemysla ne izpremeni strateško in taktično mnogo skorajšnje odločitve v Galiciji, njeno sodelovanje kot proti nam od Rusov oborožene trdnjave je bilo že vsled naših zmagovitih bojev ob Sanu nemogoče. Toda padeč Przemysla mori voljo do zmage pri sovražnikih ter morda bistri nevtralne države, ki se še obotavljajo. To dej-

stvo zavzetja z gotovo velikim materialnim oškodovanjem ruskih vojnih sil, se ne da utajiti niti prekati. Za nas so sedaj oblegovalne čete proste in pot proti Lvovu jih bo videla pač že sedaj na potu do nove odločitve. Tako je bil zmagoviti pohod zavezniških čet od prvih dni maja veriga nepretrganih, dobro preudarjenih in enotno izvedenih uspehov, ki dokazujejo tudi onim, ki hočejo dvomiti, nadkriljevanje Rusije s strani obeh centralnih držav.

KAJ LAHKO STORE RUSI PO PADCU PRZEMYSLA?

Kaj lahko store Rusi po padcu Przemysla? O tem vprašanju razmotriva članek »N. Fr. Pr.« ter pravi:

Po padcu Przemysla bi lahko prišlo Rusom na misel, da popolnoma zapuste naša tla in se umaknejo do prostora Rowno - Dubno - Luck, na planoto Kremenec in na Zbrucz, da opro svoje levo krilo na Romunsko in da se omeje na Poljskem na to, da drže črto Varšava - Ivangorod. Bolj proti severu bi lahko ostal položaj na črti Bug - Narev - Bobr-Nijemen in v Kurlandiji neizpremenjen. Položaj, kakršen je bil začetkom vojne. Gotovo bi imeli Rusi na ta način največ časa, da si zopet opomorejo in da se na novo organizirajo. Seveda bi s tem svojim zaveznikom slabo služili. Poleg tega pa bi imelo veliko umikanje tudi sicer slabe posledice.

Po padcu Przemysla bi lahko prišlo Rusom na misel, da se sicer ne umaknejo popolnoma preko meje naše monarhije, vendar pa tako daleč, da se sigurno odtegnje vplivu sledečega nasprotnika, da se torej umaknejo morda do Buga in do črte Zloczow - Halicz - Stanislawov - Kolomea in do črte ob Prutu. Lvov bi potem pač zapustili, zato pa bi bil prostor na obeh strelah Dnjestra bolj sigurno v posesti. Manj velikopotezen bi bil sklep in izsilila bi ga pred vsem sila.

Po padcu Przemysla bi prišlo lahko Rusom na misel, da pač zapuste Lvov, da se pa tako, kakor pri prvi bitki vstavijo vzhodno od mesta. Težkoče, držati Lvov in da pridejo vsled tega v podoben položaj.

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Coulevain.
(Dolge.)

Pri teh besedah je odprl vrata in povedel markizo v salon v pritičju. Annie je napravila nekaj korakov, potem pa je obstala, kakor pribita k tlam in njene široko odprte oči so izražale najsilnejša čuvstva, kar jih pozna človeška narava.

Prav zadaj v sobi je ležal na prostornem divanu Jacques, nenavadno blede, izredno milih potez in zaprtih oči. Ob strani pa je sedela, držeča prste na njegovih žilah, vojvodinja de Blanzac. Zares, prizor je bil tak, da je mlada žena, kakor okamenela, skoro izgubila tudi svoj razum. Njena prva misel je bila, vrniti se. Tedaj je pogledala moža in zdelo se ji je, da umira. Takoj se je spomnila, da je njegova žena in odločena, braniti svoje pravice, je stopila k postelji.

— Moje mesto zavzimate tu, je dejala Kristijani z osornim glasom in jo srepo motrila.

— Vem. Pričakovala sem vas, da vam je prepuštim. Prosim . . .

Pri teh besedah je vojvodinja, kateri si mogel njen silni duševni na-

por brati z obraza, vstala, stopila h Keradieujevimi in, ne da se je brigala za njune potrebe, se je v najnaravnem tonu pogovarjala z njima o ranjencu. Princ de Nollis, kateremu je prizor med obema ženama ušel, jo je prosil, naj ostane pri njem do obeda. Kristijana je odklonila in prosila Guya de Nozay, da jo spremi v vozu v Pariz. Med potjo je Guy vojvodinji takoj povedal, da ji je, kakor je Jacquesu obljubil, pred dvobojem, poslal brzojavno vest in da je pripravljen, prinašati ji nadaljnjih vesti o ranjencu.

— Ko sem vas pa tukaj zagledal, sem bil popolnoma presenečen, je pristavil. Kako nepredvidnost ste zagrešili!

Bilo je prvič, da je namignil naravnost na njeno razmerje z markijem in ji je dal umeti, da mu je vzrok njenega spora z Annie znan.

Kristijana je lahno zardela.

— Nepredvidnost? je ponovila, da nekaj odgovori.

— Da, zakaj izpostavljate se nevarnosti, da vas Annie javno razžali in vas opsuje.

Vojvodinja je položila svojo roko na roko mladega moža.

— Pomirite se, dragi moj . . . Mene ne opsuje nikdo, to dobro veste.

— Vaša navzočnost na kraju dvoboja vas bode strašno kompromitirala. Kaka nesmisel! je del Guy zlovollno.

Kakor večina moških, ni imel

rad, da se ženska igra s svojim ugledom. Vojvodinja je zmajala z rameni.

— Da veste, kako malo mi je na tem, če se kompromitiram!

— Tako daleč ste? je del mladi mož s pomilovalnim poudarkom.

— Še dalj . . . Mnogo dalj, kakor si morete misliti!

— Kako ste vendar prišli v Saint - Germain?

— Včeraj okoli polnoči sem pri gospe d' Alby zvedela, kaj se je zgodilo v hotelu Continental. Posrečilo se mi je, kratak čas govoriti z Jacquesom, ki mi je stvar natančno pojasnil. Celo noč nisem imela miru. Čutila sem, da nikakor ne morem pričakati izida dvoboja mirno doma. Odpeljala sem se v Saint - Germain. Ob osmih sem dospela k princu de Nollis . . . saj poznate njegovo trdovratnost. Po vsi sili me je hotel odpraviti. Dosegla sem, da sem smela ostati v njegovem stanovanju. Od tu sem vas slišala prihajati in odhajati. Bilo je strašno, je pristavila vojvodinja in se stresla . . . Čez nekaj časa, koliko? niti sama ne vem, sem stala v veži, prav, ko so prinesli Jacquesa ranjenega . . . Ko so ga položili na divan, se je zganil in isticno so se mu gibale; sklonila sem se nad njega in slišala sem ga izgovoriti razločno — ah, kako razločno! — Annino ime . . . Klical je svojo ženo . . .

Vojvodinja je pripovedovala vse to s tako globokim čutom, da se je Guyu topilo srce od usmiljenja.

— Odstraniti sem se hotela, ko

je zdravnik odprl svojo zaboj z instrumenti. Pa nisem mogla. Pripravila sem mu vzglavje, izmivala krvaveče gobe, pomagala sem ga kakor usmiljena sestra obvezati . . . Zame je bil to nov, sladek občutek. Ko sem ga začula prosto dihati, sem bila zadovoljna. Glejte, danes sem pogledala do dna našega srca, spoznala sem našo pravo naravo. Me ženske nismo kakor matere moških, velikih in malih . . . Obenem mi je prišlo na misel, da se moram Jacquesu njegovi sreči na ljubo odreči. Odrekla sem se mu in pričakovala sem Annie, da ji vrnem soproga . . . Ali ste razumeli?

Guy je prikimal.

— Pomilovali in grajali ste me, je še pristavila Kristijana . . . Prav, pomilujte me še dalje, ne grajajte me pa več, zakaj moja kazen je bila tako stroga, kakor jo le zahteva morala . . . In zdaj je vsega konec, odrekla sem se mu, sami ste videli.

— Kakor kraljica, je del vicomte de Nozay in močno drgnil svoj monokle, mesto da si otre svoje solzne oči.

XXIX.

Kristijana se ni vrnila v Blanzac, poklicala je svoje ljudi v Pariz in se zopet nastanila v svoji palači. Položaj markija d' Anguilhon je bil sprva precej vznemirljiv. Se le konec tedna so ga prepeljali v Pariz. Guy de Nozay je prihajal vsak dan k vojvodinji, prinašajoč ji vesti o Jacquesu. Ko ji je naznanil, da je

Jacques izven nevarnosti, je rekla tiho:

— Srečna sem. To je vse, česar sem si želela.

Gospa de Blanzac je prinesla mnogo večjo žrtev, kakor si je mogel predstavljati Guy. Čutila je, da obenem z Jacquesom ne more živeti, niti z njim združena, niti od njega ločena. Prav dobro je razumela besede Henrija de Keradieu in zdravnika, da je Jacques iskal smrti. Čutil je torej, da je smrt edina mogoča rešitev . . . Zares, a umreti bi morala ona in umreti hoče . . . Že mesece in mesece je negovala to misel, in vendar, kakor hitro je stopila na rob prepada, se je branilo celo njeno mlado in življenje polno bitje. Kakor Jezusu, ji je stopil na čelo pot strahu in nezavesti . . . Tisti, ki trdijo, da je pogumnejše živeti v nesreči, kakor umreti, slednjega niso poskusili.

Kristijana ni dolgo omahovala. Česa naj ji je žal? Njen delež na sreči je bil izčrpan. Ni je bilo več v njenem življenju ne svetlobe, ne toplote, ne ljubezni. Nič kakor vsakdanja čuvstva, uspehi, ki laskajo nečimernosti. Altruizem nas more navdajati z zadoščenjem, nas tolažiti — sama pa ni bila dovolj popolna, da se zadovolji z njim. In zid pri zidu v njeni največji bližini bodeta živila Jacques in Annie, povsod ju sreča in obsojena bode, da občuje v istem krogu kakor ona dva . . . O, zlasti slednje je bilo nemogoče . . .

(Dolge prihodnjic.)

kakor pri Przemyslu, bi lahko govorile za tako varijanto. S tem bi držali prostor na obeh straneh Dnjestra in karpatski hrbet do močvirnate nižine ob Bugu. Položaj bi se za sovražnika ne mogel označiti ravno za slab. V tem pogledu se je treba spomniti samo na dogodke prve dni septembra 1914 v času bitke pri Komarovu. Slabo pa bi že bilo, da bi ostali Rusi v preveliki bližini zmagovitega nasprotnika.

Po padcu Przemysla bi lahko prišlo Rusom na misel, da držijo pokrajino zapadno od Lvova še naprej. Ob Dnjestru, ob črti ribnikov Wereszyce, na hrbtu pri Lvovu. Rawi Ruski, v okolici Belzeca in Tanewa so razmere za defenzivno bitko skoz in skoz ugodne. Pa tudi za ofenzivni nastop bi se dalo iz septembrskih dogodkov lanskega leta marsikaj porabiti. Na tej črti je še bolj verjetno, da se sovražnika kmalu spopadeta, kakor na črti za Lvovom. Če se nimajo bati takega spopada, ne bo izbira težka.

Po padcu Przemysla bi lahko prišlo Rusom na misel, da ostanejo na črti, na kateri stoje, to je ob Sanu, ob Wiszniji, potem preko Moszczyse proti Koniskim Siemanowskim in ob Dnjestru, Stryju, Dolini, Solotwini in ob Prutu. Prednost, da jim ni treba opustiti nič prostora, pa ne more biti merodajna za ta sklep. To se sme očitno zgoditi le tedaj, če Rusom ni samo mogoče vztrajati v črti Dnjestra, marveč tudi nadaljeovati svoje dan na dan se ponavljajoče napade. Misliti se da taka odločitev. Dejstvo, da so zapustili Przemysl, je skrdlo fronto in marsikaj jim ni treba opustiti. Če prihajajo ojačenja in če mislijo, da bodo kos tej nalogi, smejo to riskirati.

Sunek proti Lvovu.

Franc Molnar poroča »Az Estu«: Armada Linsigna koraka severno od Stryja, skupina Szurmay prodira neprestano v okolici Drohobycza med neprestanimi boji. O posebno silnih bojih poročajo z gričaste pokrajine jugovzhodno od Drohobycza. Pri Nadwornji stoji armada Pflanzer-Baltin močnim ruskim napadom nasproti, vendar je levo krilo te skupine Ruse povsod pognalo nazaj.

Listi v Christianiji pravijo, da je zavzetje Stryja večje važnosti, kakor zopetno zasedenje Przemysla. Odločilna bitka se bo bila med Sanom in Dnjestrom in njen izid ne bo odločil samo vojne v Galiciji, marveč bo vplival na vojno proti Rusiji in sploh na svetovno vojno.

Kako izgleda sedaj v Lvovu.

Iz Krakova poročajo z dne 5. junija: Promet cestnih železnic v Lvovu se že ob 6. zvečer ustavi. Odpotovanje gouverneurja Bobrinskega iz Lvova se spravlja v zvezo z izpraznitvijo mesta. Teritorij vzhodno od mesta se je proglasil za vojno ozemlje in se je ustavil vsak privatni poštni promet. Tudi filijalka ruske državne banke se je preložila.

BOJI PRI RADYMNU.

Wolffov urad izve o bojih pri Radymnu:

Armadni zbori generalobersta v. Mackensena so stali dne 23. maja zvečer v velikem loku proti vzhodu ob Sanu, na desnem krilu so opazovale bavarske čete severo - zapadno fronto Przemysla. Zraven Bavarcev so stale nemške čete skupaj z avstro-ogrskimi četami južno od Sana pred močno utrjeno mostno utrdbo pri Radymnu. Bolj proti severu so stale druge čete armade.

Mostna utrdba pri Radymnu je obstojala iz trojne črte poljskih utrdb: Prva črta, glavna črta, je imela močne žične ovire ter je šla preko vrhov zapadno pred vasjo Ostrow, preko nižine ob Sanu do te reke. Druga črta je bila speljana sredi skozi vas Ostrow. Tretja ruska pozicija pa je bila takozvana mostna utrdba pri Zagrodih, postavljena v varstvo cest in železnic vzhodno od Radymna in mostov preko reke. Letalci so bili vse te pozicije fotografirali ter jih prenesli na karte. Najprej je šlo za to, omajati sovražno pozicijo tako, da bi bila godna za naskok. Artiljerija je začela dne 23. maja popoldne s svojim ognjem ter ga nadaljevala drugi dan. Z vrhov pri Jaroslavu je bila videti z meglo pokrita dolina reke Sana in iz megle zvonike Radymna ter krajev Ostrow, Witin, Wisocko i. dr. Artiljerija je streljala sila močno. Tuleč so se vozile težke krogle po zraku in kamor so udarile, so zagoreli požari ali pa so se vdoble globoke jame v zemljo. Ruski topovi so odgovarjali.

Ob 6. zjutraj so se dvignile dolge infanterijske črte iz svojih napadalnih pozicij ter pričele naskok. Letalci so poročali, da je videti za sovražnimi pozicijami živino na paši in mnogo trena. Zdi se, da sovražnik

ni mislil ni na resen napad. Saj je tudi petrogradski komunike konstatiral, da so boji v Galiciji zopet manj silni in da so prešli zavezniški skoro povsod v defenzivo. Ob pol 7. zjutraj je bila sovražna glavna pozicija po večini v rokah nemških čet. Omajani od težkega artiljerijskega ognja, se je sovražnik le malo časa ustavljal ter se je urno umaknil proti vzhodu. Toda ravno tja in proti Radymnu, od koder so bila pričakovati sovražna ojačenja, je bila artiljerija preložila svoj ogenj. Silen dim je zavijal te kraje, ki so jih krogle zažgale. Rusom vsled tega ni bilo mogoče ustaviti se v Ostrowu. Posadka tega kraja je kapitulirala ter pustila v kraju na sto in sto pušk in mnogo municije. Na celi črti je sedaj nemška pehota prodirala proti Radymnu in proti vasema Skolczow in Zamojsce, ki ležita bolj proti jugu.

Z vsakim korakom naprej se je pomnožilo število vjetih. Neka divizija je sporočila generalnemu poveljništvu, da nima dovolj moštva, da bi odposlala velike mase vjetnikov, ne da bi zmanjšala svojo bojno silo. Generalno poveljništvo je dalo nato za ta namen na razpolago konjenico. Pri Radymnu je bil medtem prišel sovražnik v gnečo. Predčasno je bil leseni most preko Sana zažgal. Z daljnogledom je bilo mogoče opazovati požare in dim, ki je bil ves črn, ker je gorela nafta. Tudi je bilo videti dolge kolone, ki so bežale proti vzhodu in so v neredu polnile cesto proti Dunkowicam. Ker so se ruski rekruti, ki so bili zbrani pri Radymnu, le malo časa ustavljali, so izgubili ta kraj in vso artiljerijo, ki se je hotela skozi vas rešiti proti Sanu. Šele pri mostni utrdbi pri Zagrodah so ruski voditelji ustavili napad Nemcev s svežimi, v naglici pripeljanimi rezervami.

Ta dan je bilo mogoče sporočiti vojni plen: 70 častnikov in 9000 mož vjetih, 42 strojnih pušk, 52 topov, med njimi 10 težkih, 14 municijskih voz in mnogo drugega vojnega materiala vpljenjenega.

Toda tudi na severnem bregu Sana se je bila razvila velika bitka.

NOVA NEMŠKA OFENZIVA OB VARŠAVSKI FRONTI.

»Times« poročajo iz Petrograda: Vojaški veščaki se bavijo z operacijami proti črti Bzure in Ravke, katere so Nemci zopet pričeli. Z ruske strani so pričakovali novi nastop Nemcev na varšavski fronti, niso pa mislili, da se bo že sedaj pričelo to gibanje, predno bodo operacije v Galiciji končane. Hitrost operacij ob črti Bzure in Ravke si razlagajo tako, da hočejo Nemci Rusom preprečiti, da bi poslali ojačenja v Galicijo.

Pred obleganjem Kovna.

Iz Petrograda: »Slovo« poroča: Oblasti iz Kovna so dosepele v Vilno. Zdi se, da se pripravljajo Rusi na obleganje Kovna, kar se da sklepati že iz dejstva, da so bili Židje od tam pregnani.

VELIKA BITKA OD VISLE DO BUKOVINE.

Iz Budimpešte poročajo: Splošna velika bitka, ki sega od Visle do meje Bukovine, je v teku. Izgledi za nas so ugodni.

IZ BUKOVINE.

Preko Bukarešte poročajo iz Burdujenija, da je rusko vrhovno poveljništvo poslalo del svojih čet iz zapadne in vzhodne Galicije v Bukovino, da ojači tamošnje pozicije, te čete pa so se zakasnile. Novo došle čete so odšle na ogroženo rusko desno krilo, ki je udarilo od Waškowca do Hlinice z vso silo na armado zaveznikov, da si izsili prehod preko Pruta. Ti napadi pa so bili s krvavimi izgubami za Ruse odbiti in so se morali Rusi v begu umakniti.

RUSKA URADNA POROČILA.

Poročilo ruskega generalnega štaba z dne 2. junija se glasi: V okolici Šavlov nobene bistvene izpremembe. Zapadno od kraja Kurtoviany traja boj na fronti Travlianz-Galicki. Po bajonetnem boju smo zavzeli dne 31. maja zadnje imenovano vas, ki so jo Nemci žilavo branili. Na levem bregu Visle je razvijal sovražnik v noči na 31. maj zelo silen artiljerijski ogenj. Na celi fronti severno od Pilice je razvijal sovražnik proti 4. zjutraj gost dim, se je izdatno posluževal strupenih plinov in je z močnimi silami napadel naše pozicije ob Bzuri, Witkovic, Brohow, Sochaszew in Kozlow, pri čemer je bil posebno trdovraten ob doljeni Rawki v odseku, ki ga obmejujejo vasi Hizerka in Volia Szydłowska. Dasiravno je sovražnik potratil veli-

kansko množino strupenih plinov, katerih duh je bilo čutiti do 30 vrst za našo fronto, smo odbili vse napade sovražnika.

V Galiciji je sovražnik po večdnevni pripravah pod hudim artiljerijskim ognjem dne 30. maja v vrsti sunkov napadel našo fronto na zapadu in severozapadu Przemysla v prostoru med fortoma 7 in 11. Tekom noči na 31. maj se je posrečilo sovražniku približati se nekaterim izmed napadanih odsekov na 200 korakov ter vdreti celo pri fortu 7, kjer se je vršil ljut boj, ki je trajal 31. maja do 2. popoldne, nakar je bil sovražnik z velikanskimi izgubami odbit. Ostanke sovražnika, ki so se udeležili vpada v fort 7, in ki so šteili 23 častnikov in 600 vojakov, smo vjeli.

Na fronti onstran Dnjestra je vrgel sovražnik v poglavitem nemške čete v boj v neposredni bližini Stryja. Izid sedaj še ni znan. Ob bregu Swize se je posrečilo našim četam tam dosežene uspehe nadalje razširiti. Število vjetnikov, ki smo jih šteli tam v času velikega transporta nazaj od 28. do 30. maja, je: 10.422 vojakov in 238 častnikov.

»Münchener Neueste Nachrichten« objavljajo sledeče rusko uradno poročilo z dne 3. junija 1915: Veliki generalni štab poroča: 31. maja smo z uspehom odbili več sovražnih napadov ter zavzeli neko utrdbo blizu Šavlov vzhodno od vasi Travlianz. Na fronti ob levem bregu Vareva do Visle je izvršil sovražnik 1. junija z manj močnimi silami več napadov, ki smo jih uspešno odbili. V Galiciji se je od 31. maja nadalje razvil na fronti med Vislo in Przemyslom zaporedoma ljut boj. Naše čete so dosegle precejšnje uspehe na levem bregu spodnjega Sana ter se polastile več vasi, od katerih so nekatere zavzele v naskoku z bajonetom. Na desnem bregu Sana smo priborili uspehe okoli vasi Kalarikuna, 200 so naše čete pri zavzetju nekega oporišča južno te vasi vjeli 22 častni-

kov, 1300 mož ter vplenile 8 strojnih pušk.

Przemysl je bil bombardiran s topovi težkega kalibra. Sovražnik je nameril svoj protinapad proti severni fronti, v okolici utrdb 10 in 11, ki so jih Avstrijci pred predajo trdnjave skoro popolnoma razdejali. Ko smo odbili napade, se je posrečilo sovražniku polastiti se več naših topov, ki so skoro iz neposredne bližine streljali do zadnjega strela na sovražne kolone. Kakor se še poroča, smo pri utrbi 7 vjeli 200 sovražnikov ter vplenili 8 strojnih pušk.

Med Przemyslom, velikim Varevom in Dnjestrom nobene izpremembe. Med Tysmanico in Stryjem se je posrečilo sovražniku, ki je zbral tam precejšnje množino težke artiljerije ter dobil okrepitev, doseže z napadi, ki jih izvršil z velikimi močmi, tekom noči in zjutraj dne 1. junija nekaj uspehov (!): boj se nadaljuje. Na desnem bregu Bistrice smo se polastili enega dela sovražne pozicije ter vjeli 150 sovražnikov.

Francozi in Angleži so krivi ruskega umikanja.

Iz Budimpešte poročajo, da piše »Russkij Invalid«: Naše čete so bile prisiljene, da so se v Galiciji umaknile, ker nastopajo Francozi in Angleži z vedno manjšim elanom na zapadnem bojišču in ker niso mogli vezati večjih nemških čet. Vsled tega so mogle avstro - ogrske čete močno ojačene nastopiti proti nam.

VELIKI VOJNI SVET V PETROGRADU.

Bazileja, 4. junija. (Kor. urad.) »Baseler Nachrichten« javljajo: V Petrograd so prispeli zadnje dni številni generali, bivši ministri in generalni gubernatorji, ki služijo običajno carju kot svetovalci. Pričakuje se, da se bo vršil velik vojni svet.

Vojna z Italijo.

Italijanske operacije v Furlaniji.

Iz Curitha poročajo: Italijanske operacije v Furlaniji so vsled naraslih rek in potokov jako otežkočene.

Italijanski vojaški krogi označujejo avstrijske pozicije ob Soči pri Gorici za izredno močne. Artiljerijski ogenj avstrijskih baterij na tej fronti je izredno ljut in učinkovit.

URADNA ITALIJANSKA IZJAVA O NEDOSTATNI OFENZIVI ITALIJANSKEGA BRODOVJA.

Iz Lugana poročajo: Listi objavljajo pomembno izjavo italijanskega mornariškega ministrstva. V tej se izjavlja, da nobena mornarica vojskujočih se držav ni objavila poročila o definitivnem koncu kakega podvzeta na morju in vsled tega tudi nobenih periodičnih poročil, kakor jih je pričakovati o akcijah armade na kopnem. V Adriji ne morejo biti pogosta definitivno končana podvzeta. Avstro - ogrska mornarica ima tako ogromno strateško premoč, da se mora njej prepustiti inicijativa. Avstro - ogrske ladje morejo v treh urah pričeti akcijo proti italijanski obali. Italijanske akcije pa se morejo pričeti le iz utrjenih pristanišč Benetk in Brindisija. Ker Nemci le malo spoštujeta mednarodno pravo (?), bi operirale nadalje predvsem proti neutrinji obali. V nesrečo za nje izvaja prebivalstvo onih okrajev le dejstvo, da je vojna potrebna.

Dokaz stratežne inferioritete Italije ob Adriji, o kateri se je doselej teoretično govorilo, je zdaj doprinešen na podlagi izkušnje. Italijansko brodogojstvo ne more, ne glede na to, da to ni v bistvu italijanskega vojskovanja, povzeti enakih akcij proti sovražni obali, ker bi riskiralo, škodovati laškemu prebivalstvu; vsled tega se mora torej omejiti na akcije čisto vojaškega značaja, vzdržati stik s sovražnikom, prehitovati njegovo gibanje, čakati na njegove izpade.

Na tej izjavi se natančno vidi, da se Italija ne upa, pričeti z ofenzivo v Adriji, ker noče, ravno tako kakor Anglija v Severnem morju, izpostaviti svojega brodogojstva nevarnosti.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Propaganda za mir v Italiji še ni prenehala. Berlinski listi javljajo, da vlada zlasti v aristokratskih salonih prijateljsko razpoloženje za Nemčijo. Italijanski radikalni listi, dolžijo zlasti rimski lovski klub, katerega protektor je sam italijanski kralj, da je »gneздо izdajalcev do-

movine«, ker je do zadnjega propagiral idejo nevtralnosti.

Italijanske oblasti aretirajo vsak dan mnogo oseb radi špijonaze. »Secolo« pravi, da je ostal v Rimu korespondent dunajske »Neue Freie Presse«, ki da je nevaren vo-hun.

Italijanska policija išče sedaj organizacijo, ki razdeljuje med vojaške pozive k dezertaciji in in-subordinaciji.

Italijanska vlada je odredila naknadno prebiranje vseh svoj čas za vojaško službo kot nesposobnih spoznanih vojaških obvezancev. Med vojno ne bo izdajala italijanske vojna uprava nikakih seznamov iz gub.

Papež je daroval 5000 lir za ambulante oltarje, ki naj služijo italijanskim vojaškim duhovnikom pri bojni službi na bojiščih.

Italijanski listi poročajo, da se je zbralo v Ameriki že nad 300.000 prostovoljcev — Italijanov, ki odidejo skoraj v svojo staro domovino.

V Bologni so postavili spomenik Oberdanu. Spomenik je bil že pred desetletji naročen, toda italijanska vlada ga dosedaj iz ozirrov na zaveznika ni pusila postaviti. Bologni hočejo slediti tudi druga mesta.

»Secolo« poroča, da je francoski ministrski svet sklenil, privediti na Francoskem veliko akcijo za zbiranje daril za italijanske vojaške ustanove na neki rimski kiniki sto postelj za ranjence.

Dan po Salandrovem govoru sta izšla »Avanti« in »Popolo d'Italia« vsa pobeljena od cenzure. Celo knjigarniška naznanila so bila deloma zaplenjena. Drugi listi, kakor »Stampa«, sploh niso prišli čez mejo. »Popolo d'Italia« ima napis »Vojna napoved Nemčiji je neizogibna«. Iz tri predale obsegajočega uvodnega članka, naslovljenega »Neizgovorna beseda«, je cenzura pobrala vse, izvzemši čitat iz govora nemškega drž. kancelarja: »Rima nismo pustili v dvomih, da bodo Italijani pri napadu na Avstro - Ogrsko naleteli na nemške čete«. O padcu Przemysla molče časopisi, kar kaže, da je ta padec, ki ga je upala Italija preprečiti s pospešeno napovedjo vojne, napravil v Italiji gotov vtis.

Italijanski rezervisti iz Amerike.

Milan, 4. junija. (Koresp. urad.) Kakor poroča »Secolo«, je dne 3. junija parnik »Duca degli Abruzzi« odplul iz New Yorka v Italijo. Na ladji je mnogo častnikov, podčastnikov in rezervistov, ki pripadajo specialnim četam. Nadaljni transporti s tisoči italijanskih transportov bodo v kratkem vdrli zopet iz New Yorka.

Laži italijanskega ministrskega predsednika.

Dunaj, 5. junija. (Koresp. urad.) Jutrajšnji »Fremdenblatt« piše: Govor, ki ga je imel italijanski ministrski predsednik Salandra na Kapitolu in ki je bil nalašč zavit in poln laži, je vseboval med drugim tudi trditve, da je italijanska vlada dne 27. in 28. julija preteklega leta v Berlinu in na Dunaju jasno sprožila vprašanje odstopa laških provinc monarhije ter takrat izjavila, da bo trozveza gotovo prelomljena, če Italija ne bo dobila pravičnega kompenzacij. Ta trditve ni resnična. Niti 27. niti 28. julija 1914 ni bila od italijanske strani podana na Dunaju taka izjava. Pač pa je dne 28. julija 1914 tukajšnji poslanik po naročilu izjavil, da hoče njegova vlada v eventualni vojni med Avstro - Ogrsko in Srbijo zavzeti prijateljsko in svoji zavezniški dolžnosti odgovarjajoče stališče ter si pridržuje, uporabiti pravico do kompenzacij, ki jo ima po členu 7 trozvezne pogodbe, o čemer naj bi prišlo do sporazuma. Glede zadnje točke se je odgovorilo italijanskemu poslaniku, da je, če bi prišlo do okupacije srbskega teritorija, ki bi je ne bilo smatrati samo za začasno, c. in kr. vlada pripravljena, pričeti se dogovarjati z Italijo glede kompenzacije.

Anglija in Italija.

London, 4. junija. (Kor. urad.) V zbornici lordov je minister lord Crewe, govoreč o intervenciji Italije, izjavil, da je to zelo važen dogodek, ki dokazuje, da zavezništvo, slomeče na političnih idealih, ne more premagati krize, kakršna je nastala v Italiji. Zveza med Italijo in Anglijo sloni na dosti močnejši podlagi. Crewe je izrekel mnenje, da bodeta ta dva naroda naposled izvojevala velike končne zmago.

Na naši jadranski obali.

Izbruh vojne z Italijo je izzval na celi jadranski obali, od Trsta do Kotora, občutek, da se začnejo tudi za naše primor. kraje resni časi. Od lanskega septembra sem je naše si-

nje morje precej zapuščeno, le tu pa tam se pojavi kak parnik, ki oprezno pluje ob obrežju, krilate bele jadrnice na obzorju so izginate skoro popolnoma, saj je ribolovstvo le ponekod dovoljeno, v lukah, in sicer tako živahnih pristaniščih vlada mir in tišina, v lenobni nedelavnosti se razprostirajo naša cvetoča istrska, hrvatska, dalmatinska mesta.

Dokler je bil sosed onkraj vode še »prijatelj«, je sledilo naše Primorje vojnim dogodkom le »od daleč«, in če se je pokazala tu in tam kaka francoska vojna ladja, je bil to le interesanten dogodek, ki je dobrodošlo prerušil monotonost vsakdanjega življenja.

Položaj se je spremenil. Cela nasprotna jadranska obala je sovražna ne dežela in naše jadransko primorje je neposredno izpostavljeno morebitnim pomorskim operacijam najtvojevšega sovražnika.

Reči se sme, da so naši primorski kraji na vse pripravljene in da pričakujejo bodoče dogodke mirno in brez strahu.

Trst je tih in miren. Oblasti so izdale te dni dve naredbi. Prva se tiče omejitve razsvetljave. Okna na vseh poslopih in napravah, ki so obrnjena proti morju, morajo biti zvečer zastarta tako, da ne prodre nobeden svetlobni žarek. Tudi javna razsvetljava se je zelo omejila. — Druga naredba uvaja posebne legitimacije za vse v okrožju tržaškega policijskega ravnanja bivačice nad 14 let stare civilne osebe. Prestopki se bodo ostro kaznovali. — Na štirih tržaških tramvajskih progah so vpostavili prometni promet in sicer vozijo stari s konji vpreženi tramvajski vozički. Cene so precej visoke ter znašajo 22 do 32 v. — V tržaškem pristanišču se je pojavil morskii pes. Priplaval je tik do pomola Sv. Karla. Dolg je 1 pol metra. Oblasti svare pred kopanjem v morju. — Zbor javne pomoči, ki so ga organizirali slovenski in italijanski voditelji, že deluje. Prijavilo se je nad 2000 prostovoljnih sodrušnikov. — Aproximacijski odbor prodaja razna potrebna živila, zlasti moko, v javnih prodajalnah. — Casopisi izhajajo v reduciranem obsegu. „Edinost“ le enkrat na dan.

Ob istrski obali so storile oblasti vse, kar je potrebno, da se obvaruje prebivalstvo škode na premoženju ali življenju. Kdor ni moral ostati, je odšel.

Pulj je prazen. Velik del prebivalstva se je odselil. Dne 26. maja so pokopali na mornariškem pokopališču junake, ki so žrtvovali svoje življenje pri prvi operaciji našega brodogovja ob italijanski obali. Pogreb se je izvršil nad vse slovesno ob prisotnosti mornariškega poveljnika admirala Hausa. Ob sviranju cesarske pesmi in gromenju topov so položili krste v častne grobove. — Oblasti opozarjajo prebivalstvo, naj se, čim bi se pojavila sovražna letala, umakne v hiše. — V evakuiranem mestu je ostalo silno mnogo psov in mačk, ki so brez gospodarja. Policija je odredila, da naj se te živali, katerih nikdo ne hrani, pokončajo. — Pokazalo se je, da je ostalo v mestu premalo gostiln odprtih, tako, da je težko dobiti hrano. „Polaer Tagblatt“ pozivlja oblasti, da naj tej kalamiteti odpomorejo ter istočasno predpišejo gostilnam natančne cenike.

V Kvarnerskem zalivu in na hrvaškem Primorju se čuti prebivalstvo varno in se zaupno ozira tja proti mogočnim utrdam naše največje pomorske trdnjave, ki je pač za vsakega sovražnika nepremagljiva. Trgi, vasi in mesta izgledajo sedve opuščeni, ker je pomorski promet prenehal; številne trgovine, gostilne so zaprte; kopališči gosti so letos izostali, oziroma zopet odšli.

Tiha in zapuščena je tudi dalmatinska prestolnica Zader. Oblasti so se preselile v notranjost dežele, z njimi je odšlo mnogo premožnejših rodbi. Celo uradni list je odpotoval s tiskarno vred v mali Knin, daleč gori ob izvru Krke. Mesto njega izdaja vlada v Zadru vsak večer kratkotekletin, ki prinaša najnovejša uradna poročila z bojišč.

Se bolj tih je Sibenik, ki je po svojem značaju predvsem izpostavljen sovražnim akcijam. Mestne oblasti so organizirale posebno varnostno službo in razglasile v mestnem časopisju natančne predpise, kako se naj občinstvo obnaša.

Naše največje dalmatinsko pristanišče Split, ki se je v zadnjih letih tako sijajno razvijalo, je bilo tako prenapolnjeno šumnega trgovskega življenja, je kakor trnjulčica. — Splitu se vojna najbolj pozna. V pristanišču ni videti nobenega parnika, pestra množica otočanov, ki so prihajali v mesto, je izostala, trgovci so svoje prodajalne deloma zaprli, na ulicah srečaš komaj človeka, »samo ženske in otroci so nam ostali«, toži neki dalmatinski list. Ko zatone solnce, leži morje temno in skrivnostno — nikjer ne svetijo prijazne lučice svetilnikov, od nikoder ne prihaja votel in vendar prijeten pisk parobroda . . .

Kmečkega prebivalstva v splitski okolici se je lotila velika apatija. Čim je izbruhnila vojna z Italijo so prenehali kmeti z delom na polju in v vinogradih, češ, saj itak ne bomo želi. Oblasti imajo mnogo dela, da preprečijo kmečko prebivalstvo o škodljivosti take malomarnosti.

Zato je bil Dubrovnik do zadnjega časa živahen, in akoravno so letos izostali oni tisoči, ki prihajajo vsako leto napajati svoje duše z lepimi staroslovne oblasti »svetega Vlah«, je vendar bližina važnega grškega pristanišča ohranila mestu precej starega vselega značaja. Tudi temu je sedaj konec. Dubrovački mestni komisar opozarja prebivalstvo, da je Dubrovnik sicer neutrjeno mesto, da pa je vendar boljše, da odide kdor more. In tako so se začeli tudi Dubrovčani seliti . . .

Brez šuma je praznoval Dubrovnik dne 27. maja stoletnico, odkar se nahaja pod habsburškim žezlom. Dne 27. maja 1815. je namreč prisodil dunajski kongres tedanjo Dubrovačko republiko definitivno naši monarhiji.

Tiha in zapuščena leži naša jadranska obala. Naš narod jo zapušča, kakor v protestu proti nakanam sosed z onkraj morja. Zapuščena jo v trdni naideji, da se zopet vrne svobodno na svobodno svojo zemljo, po kateri steza svoje roke dedič onih benečanskih gospodarjev, katerih močne roke se je morala naša obala oprostiti, da je pričela živeti in cvetiti.

Srbija in Italija.

Neki anonimni popisuje v graški »Tagespost«, kako je Italija leta 1912. intrigirala v Srbiji proti Avstriji — svoji zaveznici. V novembru 1912. je postajalo vprašanje srbskega »koridorja na morje« aktualno. Avstrija je nudila Srbiji vse ugodnosti dobre trgovske zveze s kakim avstrijskim pristaniščem, bila je končno tudi pripravljena privoliti, da se izgradi internacionalna železniška proga iz Srbije v kako albansko pristanišče, toda le pod pogojem, da se Srbija ne vgnezditi na morju.

»Tagespost« informator trdi, da je slišal, sedeč v predstvi srbskega zunanjega ministrstva v Belgradu, iz ministrskega kabineta glasen in precej razburjen razgovor med tedanjim upraviteljem srbskih zunanjih zadev poznejšim srbskim dunajskim poslanikom Jovanovičem in poslovodjo italijanskega poslanstva. Razgovor se je tikal albanskega vprašanja. Italijanski diplomat je sicer vztrajal pri tem, da mora postati Albanija »samostojna«, ker postane le na ta način prava italijanska domena, vendar pa je srbskega državnik podpisoval, da naj le zahteva »koridor« z lastnim pristaniščem v severni Albaniji, ki bi lahko postalo zajedno rusko oporišče v Adriji in omogočilo, da si Italija in Rusija tik pred avstrijskimi vrati podate roke — če bi bilo treba. Italija je že takrat hotela pomagati Srbiji na morje — v Albaniji, da si tako rezervira avstrijsko jadransko obal za svoje osvojevalne sanjarije.

Italija je torej ravno v času, ko je pristala na demonstrativno obnovo trozvezne pogodbe (v decembru 1914.) kar najbolj intrigirala proti svoji lastni zaveznici.

Tako »Tagespost« informator, katerega izvajanja so (izvzemši morda oni prizor iz »predsobe« srbskega ministrstva) zelo prepričevalna.

Kakšno je razmerje med Italijo in Srbijo danes, to se ne da z gotovostjo konstatirati, ker si tozadevne vesti precej nasprotujejo. Brezdvomno je srbska javnost vsled italijanskih aspiracij silno razburjena. Gotovo je tudi, da je dogovor Italije s triplecento izzval v Srbiji politično krizo, ki bi bila lahko imela dalekosežne posledice. Takrat so se razširjale vesti (katere smo tudi mi zaželežili), da je Srbija pripravljena se sporazumeti z našo monarhijo in zapustiti svoje dosedanje prijatelje.

Berlinsko časopisje je o možnosti takega sporazuma resno razmislilo v »Vossische Zeitung« je pisala, da bi se dal ta sporazum doseči na podlagi koncesij, ki bi jih dobila Srbija v Albaniji. Zdi se, da ni bilo v Srbiji one preudarnosti, ki zna izbrati ugodne politične situacije. Srbski kabinet se je marveč začel obračati s prošnjami in protesti na države trojnega sporazuma (slišali smo, kako osorno so srbske pritožbe zavrnili ruski listi) in možnost sporazuma s centralnima državama mu je služila menda le kot sredstvo presije. Končno so se pričela med Srbijo in Italijo tudi direktna pogajanja. Kakor javljajo »M. N. N.« preko Curiha, je prišlo sedaj med italijansko in srbsko vlado do nekega sporazuma. Srbija je pristala na to, da Italija »provizorično zasede« dalmatinsko obal do Neretve (Metković). Ta srbsko - italijanski dogovor se tiče tudi uravnave položaja Slovanov v tem ozemlju.

Smatrati je pač, da se hoče srbski kabinet s takim dogovorom, ki priznava le »provizorno okupacijo« samo salvirati pro foro interno ter potolažiti one srbske kroge, ki ne prestando očitajo Pašiču, da ni varoval »življenjskih srbskih interesov«.

»Frankfurter Zeitung« vé povedati, da ste se Italija in Srbija glede Dalmacije konkretnije sporazumeli. Italija, da se je zadovoljila s severnim delom Dalmacije vtevuši Zadar, južni del s Sibenikom, Splitom in Dubrovnikom pa naj pripade Srbiji. Kotor ne nastane črnogorski. Niti Srbija, niti Crna gora pa ne smete svojega obrežja utrjevati.

V Avstriji in Nemčiji vzbujajo »razdeljevalni načrti« nasprotnikov nekako tiho veselje zlasti v času, ko hitijo zavezniške armade od zmage do zmage, in ko tudi največji pesimisti v nevtralnih državah ne dvomijo več — kdo bo končno »delil«.

Italijanski ataše v srbskem glavnem stanu.

Chiasso, 5. junija. »Corriere della Sera« javlja iz Niša: Italijanski vojaški ataše prof Serra je odpotoval kot vojaški delegat v srbski glavni stan, ki se nahaja v Kragujevcu.

Municija za Srbijo.

Iz Budimpešte poročajo: V torek zjutraj se je peljalo mimo Braile več ruskih ladij, ki so peljale municijo v Srbijo. Že skoraj dva tedna vozijo dan da dan ruske ladje mimo Braile. Ker ne zadostuje rusko trgovsko brodogovje, ki leži pred Renijem, da bi prepeljalo za Srbijo določeno municijo in vojaštvo, je dala ruska vlada od agentov najeti tuje ladje, da vozijo med Renijem in srbsko Prahovo.

Italija in Nemčija.

Vobče se pri nas mish, da je združeno kraljestvo italijansko nastalo vsled pomoči Francije l. 1859. in vsled pomoči Prusije v letu 1866. Res se je v teh vojna odločilo, da je iz malega Pijemonta nastala velika država, ali marsikaj bi bilo v Evropi in v Italiji danes drugače, da ni Prusija ne samo leta 1866., ampak tudi že prej in pozneje podpirala in pospeševala italijanska prizadevanja.

Leta 1859. je francoska armada šla v boj proti Avstriji, da se ustanovi italijanska država. Podlaga skupne francosko-pijemonteške vojne je bil dogovor, sklenjen v Plombièresu med cesarjem Napoleonom III. in med kraljem Viktorjem Emanuelom II. Ta dogovor pa ni določil, da se združijo vse italijanske dežele s Pijemontom vred v eno kraljevino, ampak je določal, da se italijanske pokrajine grupirajo na več neodvisnih držav. Dogovor, sklenjen v Plombièresu, določa: 1. Pijemont dobi Lombardijo, Benečijo, Južno Tirolsko, Istro, Parma, Modeno in Bologna; 2. Pijemont odstopi Franciji Savojo in Nico, pa tudi Genuo in Sardinijo; 3. srednjeitalijanske province s Florenco postanejo samostojna država in bo kralj francoski princ Napoleon; 4. neapolske province z Neapoljem postanejo samostojna kraljevina in bo kralj francoski princ Murat.

Tej pogodbi je bil torej namen, razdeliti italijanske pokrajine na tri samostojne države, odstopiti nekaj čisto italijanskih pokrajin Franciji in ohraniti papežovo državo.

V bitkah pri Magenti in pri Solferinu je bila odločena usoda; Francozi so zmagali, Pijemontezii so pa bili tepeni. Toda v Plombièresu sklenjeni dogovor se ni mogel izvršiti. Avstriji še ni bila tako poražena, da bi ne bila mogla nadaljevati vojne, vrh tega pa je Prusija z največjo odločnostjo protestirala proti temu, da bi postala dva francoska princa samostojna vladarja na Italijanskem, in bi se s tem povečala francoska

moč. Prusija seveda tega ni storila iz kakih čustvenih nagibov, ampak v svojem lastnem interesu, da bi se ne povečala francoska moč. To pa stoji, da je samo pruska groznja z oboroženo intervencijo preprečila razkosanje Italije in da se je samo tej pruski intervenciji zahvaliti, da so mogli Savojski delati še nadalje na svoj cilj, na združenje vseh italijanskih pokrajin v eno kraljevino.

Večji del svojega cilja so dosegli Italijani v letu 1866. Sicer je bila italijanska armada pri Kustoci poražena in italijanska mornarica pri Visu uničena, toda z zmago Prusije pri Kraljevem Gradcu je bilo le doseženo, da so poraženi Italijani dobili Benečijo.

Združenje Italije s tem še ni bilo končano. Rim je bil še papežev. Savojski so sicer neprestano mislili na to, da si pridobijo papežovo državo in napravijo Rim za stolno mesto združene Italije, toda ker so Francozi papeža šteli, se vlada ni ganila. Garibaldi pa je proti volji italijanskega kralja in italijanske vlade začel delati na vstajo v papeževi državi in je zbiral prostovoljce, da bi zavzevali Rim. Garibaldi je hotel vresničiti italijanski narodni ideal, a ker pri italijanski vladi ni dobil podpore, jo je poiskal in našel v Berlinu. Cavourjev prijatelj Michelangelo Castelli v svojih pismih, madžarskil revolucionarni general Turo v svoji knjigi »Bismarck e Garibaldi« in nekdanji francoski poslanik v Berlinu grof Benedetti v svoji knjigi »Mission en Prussie«, potrjujejo, da je Bismarck dal Garibaldiju puške in denar za ekspedicijo v papeško državo. Francoska armada, ki je branila papeža in njegovo državo, je sicer Garibaldi porazila, toda misel, da mora papeška država izginiti in da mora Rim postati stolno mesto Italije, se je prav vsled Garibaldijeve ekspedicije razvila v velik plamen, tako, da je potem med francosko-nemško vojno Italija z lahkoto vresničila svoje želje in je postal Rim stolno mesto združene italijanske države.

Tisti Garibaldi, ki je leta 1867. rad vzel denar in puške iz Bismarkovih rok, je pa šel leto 1870. v boj proti Nemčiji.

Odkar je bila sklenjena trozvezna, je Nemčija šla vedno Italiji na roke, pomagala ji je gospodarsko in politično, vzlic postopanju italijanske vlade na konferenci v Algeirasu in vzlic silnim težavam, ki jih je delala Italija v času aneksijske krize. Da, Nemčija je pomagala Italiji še leta 1912., ko sta se šela v San Rosaru takratni avstrijski minister zunanjih del grof Berchtold in takratni italijanski minister zunanjih del marki San Giuliano ter dopolnila trozvezno pogodbo z dodatkom, da ima Italija pravico, zahtevati kompenzacije, če bi dosegla Avstrija teritorialne pridobitve na Balkanu.

ZAPADNO BOJIŠČE.

BOJI NA FRANCOSEM.

Berolin, 6. junija. (Kor. urad.) Uradno poročilo. Napade na našo pozicijo na vzhodnem pobočju višine Loretto smo s težkimi izgubami za sovražnika odbili. V vasi Neuville sta bili izgubljeni dve skupini hiš. Na trdnjavo Calais in letalsko pristanišče Clemont pri Lunevillu smo metali bombe.

LJUTI BOJI ZA SOUCHEZ. — FRANCOZI PRI NEUVILLU ODBITI.

Berolin, 5. junija. (Kor. urad.) Uradno poročilo. Za ostanke sladkorne tovarne v Souchezu se vrše nadalje boji, v tem trenutku je zopet v rokah Francozov. Sovražne napade pri Neuville smo zavrnili.

Zrakoplovski napad na glavni stan nemškega prestolonaslednika.

Berolin, 5. junija. (Kor. urad.) Predvčerajšnjim ponoči izdano francosko uradno poročilo pravi, da je 29 francosk. zrakoplovov zgodaj zjutraj med 4. in 5. uro vrglo 178 bomb na glavni stan prestolonaslednikov. Izstrelili so tudi več zrakoplovnih pišč. Zrakoplove so ostro obstreljevali, vendar pa so se vsi vrnili nepoškodovani. K temu pripominja Wolffov urad: Kakor smo na merodajnem mestu izvedeli, je bilo vsled bomb usmrčenih več vojakov. Večjega uspeha ta zrakoplovni napad ni dosegel.

NEMŠKA OFENZIVA V ALZACIJI.

»Baseler Ztg.« poroča, da so pričeli Nemci silno ofenzivo na celi alzaški črti. Francozi niso mogli držati doline reke Ill in so se umaknili na svoje starejše pozicije v dolini Large.

Obstreljevanje Verduna.

»Lokalanzeiger« poroča iz Pariza: Kakor se izve šele danes, je v so-

boto težka nemška artiljerija obstreljevala Verdun. Učinek obstreljevanja še ni znan.

Belgijska armada na odpočinku.

Curih, 5. junija. (Kor. urad.) Kakor poroča »Neue Züricher Zeitung«, so umaknili večji del belgijske armade s flandrske bojne črte, da se odpočije. Nadomestili so jo s denegalskimi zamorci.

Francosko poročilo.

Francosko uradno poročilo z dne 1. junija popoldne se glasi:

V okolici Arrasa so se vršili ponoči vzhodno od ceste Air - Noubette - Souchez ljubi boji. Vdrli smo v poljsko utrdbo v Baquetteau, kjer je prišlo do boja iz bližine. Tu smo nadvladali. Na planoti vzhodno od višine Loretto, smo se polastili nemškega utrbenega dela. Prav silen boj se je odigral za sladkorno tovarno v Souchezu, kjer smo vjeli kakih 60 nemških vojakov. V Vogezih, v bližini Fontenellesa smo odbili s težkimi izgubami za sovražnika napad, izveden od dveh stotnj.

Uradno poročilo z dne 1. junija zvečer: V odseku severno od Arrasa prav živahni boji. Dosegli smo nove uspehe. Kljub več silnim protinapadom nas sovražnik ni mogel preprečiti iz okopov, zavzetih v gozdu ob cesti Aix - Noullette - Souchez. Tudi smo obdržali svoje uspehe severo - vzhodno kapele Loretto. Silni boji, katerih središče je že dva dni sladkorna tovarna v Souchezu, so se končali nam v prilog. Polastili smo se sladkorne tovarne. Sovražnik jo je vzel ponoči nazaj. Ko se je daniilo, smo ga zopet preprečili in smo ostali v poziciji. Kljub vsem protinapadom smo prizadejali sovražniku velike izgube. V Labyrinthu, jugo - vzhodno od Neuvillea, smo nadalje zavzeli okop za okopom, dosegli važne uspehe na severnem delu tega sistema utrd in vjeli 150 mož. Vse zavzeto ozemlje smo obdržali. Ob robovih gozda Le Prêtre nam je vzel sovražnik po silnem bombardiranju nekaj kosov predvčerajšnjem zavzetih strelskih jarkov. Obdržali smo ves ostanek naših uspehov.

Francija noče druge zimske vojne.

Pariški »Matin« sporoča v cenzurirani številki, da je Viviani odgovoril v zborničnem odseku na vprašanje od socialistične strani, da Francija nima povoda, pripraviti se za drugo zimsko vojno, kajti francosko stremljenje je, vojno z vsemi silami čim preje končati.

RUSKA KRIŽARKA POTOPLJENA. — DELOVANJE NEMŠKIH ZRAKOPLOVOV NA ANGLEŠKEM.

Berolin, 5. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča uradno: Dne 4. junija je potopil neki nemški podmorski čoln neko rusko križarko za mine Amurskega tipa pri Baltijskem Portu. — V noči od 4. na 5. junij so naša mornariška letala izvršila napade na izliv Humberta in mornariško oporišče Harwich. Pristanišče v Harwichu smo z dobrim uspehom obložili z bombami. Mnogo močnih požarov in eksplozij, med njimi prav močne pri nekem gazometru ali tanku za olje. Tudi smo metali bombe na neko železniško postajo. Naše zrakoplove so silno obstreljevali s topovi na kopnem in na ladjah, niso jih pa zadeli. Vrnili so se nepoškodovani.

Namestni šef admiralskega štaba mornarice Behncke.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Stavenger, 3. junija. (Kor. urad.) Kapitan in 18 mož posadke »Cirus« iz Kodanja so dospeli večer popoldne na krovu tukajšnjega parnika »Jotun« semkaj. »Cirus«, ki je bil s promogom na krovu namenjen iz Burntislanda v Kodanj, je bil predvčerajšnjem popoldne torpediran.

»Madriker Herald« poroča iz Bilbao, da se je pojavilo v tamošnjem vodovju več nemških podmorskih čolnov. Neka španska vojna ladja straži tamkaj obal.

Londonski listi poročajo, da so se vršile na angleški ladiji »Orita«, linije Pacific, ki je dospela predvčerajšnjim v Liverpool, vaje, kakor da bi bilo pričakovati napada podmorskega čolna. 300 potnikov je dobilo rešilne pasove ter so se vaje izvršile ravno tako, kakor če bi v resnici obstojala nevarnost. Rešilni čolni so se spustili v morje, potniki so se morali postaviti v eno vrsto ter so dobili instrukcije, kako se morajo podati v čolne. Te vaje so se večkrat ponovile, predno je ladja dospela v nevarno cono ob irski obali. V resnici se je pojavil kmalu neki podmorski čoln. »Orita« je vzhodno pospešil in srečno ušel. Posebne razburjenja med potniki ni bilo.

London, 4. junija. (Kor. ur.) Kakor poroča Reuterjev urad, je bil ribiški parnik „Herold“ iz Cardiffa 150 milj zapadno od otoka Lundy, od nekega nemškega podmorskega čolna potopljen. Moštvo se je rešilo.

London, 4. junija. (Kor. ur.) Štirje preživeči potopljenega ribiškega parnika „Victoria“ iz Milforda, ki so dospeli v Bulford, pripovedujejo, da je bil parnik „Victoria“ v torek zvečer, kakih 130 milj od Staunsaheada od nekega podmorskega čolna napaden in obstreljevan, pri čemur so bili kapitan in dva moža usmrčeni, štirje pa resno ranjeni. Ostale je sprejel podmorski čoln na krov, kjer so prebili noč. Drugo jutro so se vkrkali v nek čoln nekega drugega ribiškega parnika ter so pri dežju skozi 24 ur veslali po morju, predur jih je sprejel neki parnik na krov.

London, 5. junija. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča: Parnik „Intime“ je bil pri kapu Lizard torpediran in se je potopil. 70 mož broječa posadka se je rešila.

London, 5. junija. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča iz New Yorka: Veleposlanik Zedinjenih držav v Berlinu, Gerard, je poslal državnemu departamentu vsebino nemške note, v kateri se priznava odškodnina za poškodovanje ameriškega parnika „Golfligha“.

»Lokalanzeiger« poroča iz Kodanja: Po došlih poročilih, so se pojavili pri Port Saidu nemški podmorski čoln.

Brest, 5. junija. (Kor. urad.) Poročilo »Agence Havas«: Parnik »Penfeld« iz Bresta je bil od nekega podmorskega čolna včeraj opolne v Kanalu potopljen. Posadka se je rešila.

London, 4. junija. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: Parnik »Jona« s 3344 tonami in jadrnica »Chryphas« sta bila v četrtek pri otoku Fair torpedirana. Posadke so dospole v Kirkwall. Dve jadrnici iz Lowestofta sta bili v četrtek v Severnem morju torpedirani. Posadki sta dospeli v Lowestoft.

Lisabona, 5. junija. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Po poročilih listov je obstreljeval poštni parnik »Domarara« med vožnjo iz Liverpoola v Lisabono periosok nekega podmorskega čolna, ki ga je zasledoval. Podmorski čoln je takoj izginil.

London, 5. junija. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: Švedski parnik »Lapland«, ki je bil na potu v Middlesbrough, se je potopil 55 milj od Peterheada. 19 mož broječa posadka in štiri ženske so se rešili v Peterhead.

ANGLEŠKA KRIZA.

London, 5. junija. (Kor. urad.) Parlamentarni korespondent »Daily News« piše: Unionistični ministri so v kabinetu delali na to, da naj se vse delavce, ki so zaposleni pri izdelovanju zalog municije ali v rudokopih in pri železnih postavi pod direktno kontrolo vlade, to se pravi, pod vojno sodstvo. Zastopniki delavstva, ki jih je vlada o tem vprašala, so izjavili, da bodo praktično težko, če jako resne. Neki voditelj je menil, da bi pomenilo, če bi se delavce postavilo pod vojno sodstvo, toliko, kakor odpreti peklenka vrata. Novi kabinet stoji že koj od začetka pred resnimi notranjimi težavami.

»Courant« poroča iz Londona: Vlada je sklicala zastopnike delavskih organizacij cele Anglije h konferenci, ki se bo vršila dne 10. junija v Londonu, da se vse podjetnike v narodnem interesu pripravi do tega, da odpovedo vsem delavcem, ki so za vojaško službo sposobni in ki se zamorejo nadomestiti z ženskami, službe. Zveza angleških tekstilnih industrijcev je sklenila, da sprejme ta predlog vlade ter da bo vsem delavcem, ki niso neobhodno potrebni in za vojno sposobni, s 1. julijem odpovedala službo.

»Deutsche Tageszeitung« poroča iz Haaga: Po poročilih iz Londona, se pripravljajo na Angleškem nova, mnogo resnejša ministrska kriza. Medtem ko se zavzemajo unionistični ministri Balfour, Bonar Law, Lansdowne za vpeljavo splošne vojaške dolžnosti, odklanjajo liberalni ministri kar najodločneje to reformo. Asquith in lord George sta preje pripravljena odstopiti, kakor pa pritruditi tej reformi.

Boj za Carigrad.

BOJI NA GALIPOLIJU.

London, 3. junija. (Kor. urad.) »Evening News« poročajo iz Aten: Turki imajo na Galipoliju 250.000 mož v izbornu utrjenih pozicijah. Boji obstojajo iz vrste napadov in protinapadov. Po dnevi napadajo zavezniki pod zaščito vojnih ladij, ponoči pa, ko se brodovje boja ne more udeležiti, ker noče zavzeti lastnih čoln, izvršujejo Turki strahovite protinapade v strmenih formacijah.

Carigrad, 4. junija. (Kor. urad.) Agence tel. Milli poroča: Angleško časopisje vedno naprej slepi javnost z napačnimi poročili o našem vojaškem položaju. Tudi pretiravajo naše izjube v Dardanelah. V resnici ne dosežajo te izgube niti tretjine števil, tudi če štejemo lahko ranjene. Naše bolnice so postale že 5000 lahko ranjenih, ki so popolnoma okrevali, zopet v fronto.

Angleške izgube pri Dardanelah.

Iz Aten poročajo z dne 3. junija: Za boje v Dardanelah dospe vsak dan nove čete iz Aleksandrije in Marseille v Mudros. General d'Amade, ki je oddal poveljstvo generalu Gouraudu, se je ranjen vrnil v Francijo. Iz Galipolija dospeli korespondent javlja, da znašajo angleške izgube 45.000 mož. Bolnišnice v Egiptu so polne ranjencev. Varstvena služba bojnih ladij držav tripletentente proti podmorskim čolnom pred Kreto, se nadaljuje.

ZOPET NEKA RUSKA OKLOPNICA POTOPLJENA.

V Petrogradu so razglasili, kakor poročajo iz Monakova, da se je v Črnem morju zopet potopila neka ruska oklopnica. Nasprotno pa oficijalno dementirajo, da bi se bil »Panteleimon« potopil.

Italija ne sodeluje pri Dardanelah?

Iz Berlina poročajo: Italija je odklonila sodelovanje svoje armade ali svojega brodograja pri dardanelški akciji.

Zmagujoča nevtralistična ideja v Romuniji.

Vsled ruskih porazov so izgubili romunski intervencionisti mnogo na vplivu. Najznačilnejši pojav se je odigral v konzervativni stranki. Bivša ministra Filipescu in Take Jonescu, voditelja intervencionistične politike, sta hotela angažirati celo konzervativno stranko za tripletentente. V ta namen je bilo treba odvzeti bivšemu ministru Marghilomanu, ki je nevtralist, vodstvo konzervativne stranke. Filipescu in Jonescu sta imela sicer toliko vpliva, da sta provocirala sklicanje zbora zaupnikov, ki naj bi bil izrekel Marghilomanu zaupnico, toda med tem so se izvršile sijajne zmage zaveznikov na severu in — zaupni zbor romunske konzervativne stranke je izvolil zopet Marghilomana za predsednika...

V Romuniji presoja položaj popolnoma resno in stvarno. O tem pričajo glasovi listov najbolje. Tako piše oficijozna »Independance«, da bodo Rusi sedaj po padcu Przemysla pač morali iz cele Galicije. »Politique« pravi: Izguba Przemysla ni za Ruse le lokalni poraz. Tudi največji optimisti morajo spoznati, da se Rusom sedaj ne bo posrečilo se držati na galiških tleh.

»Universul« obsoja dosedanje stališče Rusije ter pravi: za vsak slučaj je za Romunsko dobro, če ostanejo Romuni še nadalje kot kompaktna narodnost v Avstro-Ogrski. Rusija pozablja na frazo o osvoboditvi narodov in ne vidi, da bi bila po teh principih njena prva dolžnost, da vrne Romunski Besarabijo. Zato Romunska Rusiji ne more zaupati.

POGAJANJA MED ROMUNJO IN TRIPLETENTENTOM RAZBITA.

Dunaj, 6. junija. Po zanesljivih informacijah iz Bukarešte, so se pogajanja med Romunijo in tripletententom definitivno razbila. To dejstvo je politično največjega pomena.

Kakor nadalje poročajo, se pripravljajo v Romuniji koalicijski kabinet, katerega vodstvo bi naj prevzel šef konzervativne stranke Marghiloman, zunanji portfelj pa bi ostal v rokah dosedanjega liberalnega ministrskega predsednika Bratianu.

Nekoliko drugače slika položaj bukareški korespondent »Berliner Tagblatt«. Romunija se po njegovih informacijah še ni odločila ne na eno ne na drugo stran. Deviza njene politike se da označiti z besedo »Ne s poraženim«. Zato bodo za vlado merodajni bližnji dogodki na bojiščih, po katerih bo presodila, na katero stran se nagiba definitivna zmaga.

Vsled italijanskega nastopa je Romunija zopet odkazana na samostojno postopanje.

BOLGARSKA IN ŠTIRIZVEZA.

»Kölnische Ztg.« poroča iz Sofije, da se nota štirizveze Bolgarski, ki je bila oddana 29. maja še vedno prikriva. Toliko pa se je vendar izvedelo, da ponuja štirizveza razen črte Midia - Enos še dele Romunske, Grške in Srbije. Bolgarska pa baje zahteva, da sme takoj zasedi vso Makedonijo.

Entente je ponudila Bolgariji poleg teritorialnih koncesij tudi denarno podpora 230 milijonov.

Zatrjuje se, da je bolgarski ministrski svet vse te ponudbe definitivno odklonil.

Kronski svet v Atenah.

Iz Aten poročajo: V torek se je vršil ob bolniški postelji kralja Konstantina kronski svet, kateremu pripisujejo velik pomen. Predsedoval je ministrski predsednik Gunaris. Razen članov kabineta sta se udeležila šef generalnega štaba Gusmanis in šef brodograja. Kot omembe vredno znamenje stališča vlade velja, da bivši ministrski predsednik Venizelos, dasiravno se nahaja že nekaj časa v Atenah, ni bil poklican v kronski svet.

Anglija in Španija.

»Kölnische Ztg.« poroča iz Madrida: Neki list razkrinkava pod naslovom »Narodna nevarnost« zločinške spletke Anglije, da bi vporabila Španijo, v slučaju da bi tudi italijanska pomoč nič ne izdala, kar bi pospešilo popolni poraz Francoske, kot zadnjo oporo zaveznikov. V to svrhu hočejo podvojiti republikanske elemente, da vzpore veliko manifestacijo za latinsko solidarnost. List zagotavlja, da je dobro znano, kako misli španski narod v vseh pokrajinah in znana je tudi vsa moč onih elementov, ki bi bili pripravljeni braniti špansko nevtralnost pod vsakim pogojem. Gotovo je, da bi bilo prvo dejanje, ki bi merilo na špansko intervencijo, znamenje za veliko vstajo.

Neka druga madridska brzozajvka pravi, da je Anglija v imenu zaveznikov stavila španski vladi ponudbo, da naj proda stare puške in drugo orožje Angliji in zaveznikom. Španija je ponudbo zaradi svoje nevtralnosti odločno odklonila.

Napetost med Ameriko in Nemčijo.

Preko Rotterdama javljajo: Reuter poroča: Ameriška vlada bo odgovorila na zadnjo nemško noto o potopu »Lusitanije« s sporočilom, da smatra nemška pojasnila za netočna in nezadostna. Govori se, da bo zahtevala Amerika od Nemčije priznanje, da je bila potopitev »Lusitanije« nepravilna in v garancije, da bodo nemški podmorski čolni postopali v bodoče bolj »po človeško«.

Reuter pristavlja, da je predsednik Wilson odločen postopati tako, da ne bo dvoma, da hoče Amerika varovati principe človečnosti ne le z besedami, temveč tudi z dejanji. Nemški odgovor na prvo ameriško noto radi »Lusitanije«, da se izogiba jedru cele afe in spravlja le tehnična vprašanja v ospredje. Ameriška vlada da je dognala, da ni imela »Lusitanije« nobenih topov, če pa je res vozila drugo orožje in municijo, se je to zgodilo le v toliko, v kolikor je dopustno po ameriških zakonih. Amerika bo zato zahtevala brezpogojno zadoščenje za kršenje ameriških pravic na morju.

»Münchener Neueste Nachrichten« pripominjajo, da so Reuterjeve navedbe glede vsebine ameriške note zelo neverjetne. Če pa bi bila ameriška nota res taka, potem bi Nemčija vsako nadaljno diskusijo odklanjala.

»Vossische Zeitung« poroča iz Washingtona, da bo vsebovala ameriška nota vprašanje, ali je smatrati zadnji nemški odgovor tako, da hoče Nemčija zanemarjati principe mednarodnega prava. Člani ameriškega kabineta so mnenja, da bodo diplomatični odnosi med Nemčijo in Ameriko prerušeni.

London, 5. junija. Nemški veleposlanik grof Bernstorff je konferiral dolgo z ameriškim predsednikom Wilsonom. Grof Bernstorff odpošlje posebnega odposlanca v Berlin, ki naj poroča nemškemu cesarju podrobno o razgovoru z Wilsonom in o razpoloženju v Ameriki. Temu posebnemu odposlancu je izposloval Wilson pri tripletententi prosto pot po morju.

London, 5. junija. (Kor. urad.) »Daily News« poročajo iz Washingtona: Nemški poslanik grof Bernstorff je izročil državnemu tajniku Bryanu štiri, pod prisego izdane izjave nemških rezervistov, ki so pred odhodom obiskali »Lusitanijo« ter videli potopljene topove.

Tovor »Lusitanije«.

New York, 3. junija. (Kor. urad.) »New York Times« poroča iz Pittsburgha: Kemik John Braun je izjavil, da je imela »Lusitanija« na krovu 250.000 funtov tetrachlorida, ki je bil napravljen v Pittsburghu in ga je naročila francoska vlada. Nemška vlada je za to najbrže vedela. Rešeni

potniki »Lusitanije« so se pritoževali, da so močno trpeli vsled dušljivih plinov. Braun je mnenja, da so ti plini izvirali od tetrachlorida. Francozi so nameravali porabiti ta tetrachlorid za izdelovanje dušljivih bomb.

Nemško - ameriški odnosi in zavezniki.

»Rječ« razpravlja o izmenjavi not med Nemčijo in Ameriko in dvomi o poostitvi konflikta, ker se drži predsednik Wilson za vsako ceno politike miru. Vsaka poostitev konflikta bi bila za zaveznike hud udarec, ker bi potem Amerika ustavila dobavo municije. Razen tega bi prišlo tudi do neljubih komplikacij v Aziji.

Dnevne vesti.

— **Čestitke povodom padca Przemysla.** Povodom zavzetja Przemysla je poslal ministrski predsednik grof Stürgkh felmaršalu nadvojvodi Frideriku brzozajv, v kateri pod povzdigujočim vtiskom novega slavnega čina krasne armade v svojem in v imenu vlade veselo ginjen in s hvaležnim srcem sporoča izraze spoštljivega in iskrenega čestitanja. Nato je dospel tale brzozajvni odgovor: S ponosnim in veselim srcem se zahvaljujem Vaši ekscelenci in vladi za prisrčne čestitke k zopetnemu sijajnemu uspehu naših junaških armad, ki bodo z navdušenjem in pomnoženo silo pripomogle naši pravični stvari do zmage.

— **Napačni nazori.** V različnih listih je čitati mnenje, da je Italija že v vojni ne samo z Avstrijo, nego tudi z Nemčijo in s Turčijo. Resnica pa je, da vojne med Italijo in Nemčijo ter med Italijo in Turčijo še ni. Pretrganje diplomatskih zvez in trgovinske prepovedi še ne pomenijo, da je nastopilo vojno stanje. Sicer pa med Italijo in Turčijo diplomatske zveze še sploh niso pretrgane. A da pride do vojne med Italijo in Nemčijo, o tem ni dvoma, saj je to nemški državni kancelar v državnem zboru izrečno napovedal. Zdaj je le čakati, kdo vojno formalno napove. Tudi italijansko - turško razmerje se mora kako pojasniti in je vojna med Turčijo in Italijo takorekoč v logiki situacije, le to še ni gotovo, kdo bo napovednik vojne.

— **Srednjeevropska carinska unija.** Nekdanji ogrski ministrski predsednik dr. Aleksander Wekerle je v nemško - madžarskem časopisu »Das junge Europa« priobčil članek o srednjeevropski carinski uniji. Wekerle se izreka pač za gospodarsko zbliznanje na podlagi preferenčnih carin, poudarja pa, da je treba glede carinske skupnosti največjo previdnosti.

— **Dežela je podpisala 250.000 K novega vojnega posojila, deželna banka pa 100.000 K.**

— **Deželni odbor je izdal glede na vojno z Italijo posebno instrukcijo na županstva potom okrožnice, ki se bo objavila.**

— **V ruskem vletništvu.** V tolažbo vsem onim, ki željno pričakujejo poročila svojih dragih, ki so v vojni, naznanjamo, da smo dobili uradno poročilo o zdravju in življenju Janeza Potočnika, brata g. nadrevidenta južne železnice Frana Potočnika v Ljubljani, katerega smo pogrešali od 24. nov. 1914. Vjet je na Ruskem.

— **Žrtve vojne.** (K. b.) V Videm (Udine) je bilo pripeljanih več civilnih vjetnikov, med njimi žene, duhovniki, uradniki in posestniki, ki jih hočejo obtožiti, češ, da so baje kmečko ljudstvo hujskali na odpor proti Italijanom.

— **Darila za Rdeči križ.** Za Rdeči križ so došla sledeča darila: Dr. Emil Bock, primarij v Ljubljani 100 K. Predilnica in kitalnica ter go, spod tovarnar Andrej Gassner v Trzinu 3064 m blaga za telesno perilo itd. Nadalje je gospa Ernestina plem. Račič, dvornega svetnika soproga v Ljubljani, ponovno darovala vsoto 10 K.

— **Na Primorskem so prenehali izhajati naslednji listi:** »Primorec« v Gorici, »Piccolo« v Trstu, »Naša Sloga« in »Giornaletto« v Pulju, »Pučki Prijatelj« v Pazinu ter »Unione Nazionale« v Poreču.

— **Pomanjkanje sladkorja.** Spoštovani sladkorni baroni se izgovarjajo na železnice. Praviijo, da v nekaterih deželah zmanjkuje sladkorja zato, ker ga tovarne vsled pomanjkanja vagonov ne morejo razposlati. Poslanec dr. Steinwender je sedaj dognal, da je to popolnoma neresnično. Pri nas je sladkor že tako veliko dražji, kakor na Nemškem in sicer samo zato, ker fabrikantom ni nikoli dobiček zadosti velik. A s temi pretirano visokimi svotami se hočejo sladkorni baroni zadovoljiti le do jeseni, tedaj pa hočejo, kakor naznanja dr. Steinwender, cene zopet zvišati in sicer tudi za tiste milijone centov sladkorja, ki ga imajo tovarne še zdaj v zalogi. Steinwender zahteva, naj se napravi državna sladkorna centrala in cena sladkorju zniža.

— **Legitimacije za potovanje po jugozapadnih krajih monarhije.** Civilnim osebam je samo na podlagi rednih izkaznic njihovih osebi in identiteti dovoljeno, potovati po železnica južno od naslednjih postaj: Inomost (izključen), Zeltweg (izključen), Maribor (izključen), Pragersko (všeteto), Čakovce (všeteto), Mura-Keresztur (všeteto), Gyekenyes (všeteto), Barcs (všeteto). Proga Zeltweg-Selztal-Bischofshofen-Wörgl-Inomost-Bregenz ne teče v tem okrožju, kjer treba izkaznic, pač pa proga Pragersko-Čakovce-Barcs. Izkazati se je: 1. S potnim listom z dodano fotografijo, izdanem na podlagi naredbe celokupnega ministrstva z dne 15. januarja 1915 ali na podlagi naredbe ogrskega ministrstva z dne 16. januarja 1915, kateri potni list pa mora imeti pripombo politične ali policijske oblasti, veljaven tudi za potovanje v območju jugozapadne armade; 2. s posebno legitimacijo, opremljeno s fotografijo, veljavno za državne in dvorne uslužbence, za državne uradnike, privatne uslužbence in člane njih rodovin, katero legitimacijo izda okrajno glavarstvo ali državna policijska oblast. Potovanje v utrjene kraje je civilnim osebam, če niso uradno poslani v vojaških ali državnopravnih namenih, dovoljeno le sedaj, če imajo poleg navedene izkaznice še dovoljenje za zapovednika dotične trdnjave ali dotičnega vojnega pristana. Civilne osebe, ki so uradoma poslani v trdnjavsko območje, morajo imeti odprto naročilo za to potovanje, izdano od pristojnega vojaškega zapovedništva, in mora biti iz naročila razvidno, da je trdnjavsko poveljstvo obveščeno o prihodu dotične osebe.

— **Vprašanje.** Kdor bi vedel, ali je ostala rodbina Šari, po domače »Pri Malarju« v Kobaridu št. 105 na svojem domu, ali je zapustila kraj, naj to blagohotno sporoči našemu uredništvu. Če je zapustila rodbina Kobarid, bi želeli tudi sedanjí naslov.

— **Zborovanja vsake vrste,** kakor tudi v obliki društvenih zborovanj vršča se predavanja, se morajo od sedaj naprej vsaj 8 dni pred vršitvijo prijaviti. Dovolila se bodo zborovanja samo v uvaževanja vrednih slučajih.

— **Dvojne izkaznice mestne vojne prodajalne.** Nekateri stranke so dobile na dom pomotoma dvakrat izkaznico za vojno prodajalno. Vse te stranke z dvojnimi izkaznicami se opozarjajo, naj prinesejo eno teh izkaznic nazaj, ker izgube drugače pravico do nakupa živil v mestni vojni prodajalni.

— **Prodaja kruha in moke.** Z ozirom na to, da daje »Gospodarska zveza« po ukazu c. kr. deželne vlade za Kranjsko večini obrtnikov (mokarjem, prodajalcem in pekem) žito in moko, se občinstvo opozarja, naj kupuje moko in kruh pri obrtnikih (mokarjih, prodajalcih in pekih) in naj z nakupom ne obtežuje mestne vojne prodajalne, ki je pravzaprav namenjena samo revnim slojem.

— **Pozor!** Obrtniki in trgovci se opozarjajo, da poteče rok dolžnosti naznanila snovi, ki vsebujejo dušik, dne 8. junija in jih je naznaniti s stanjem zadnjega dne meseca maja. Tudi za kovine poteče rok dolžnosti naznanila dne 8. jun. Ravnotako poteče rok dolžnosti naznanila 8. jun. za nepodelano ovčjo volno in sicer po stanju 1. jun. Tozadevne tiskovine se dobe pri obrtnem oddelku mestnega magistrata.

— **Poziv glede preskrbe vojnih in sanitetnih psov.** Svetovna vojna, v kateri se mora boriti naša domovina zoper celo vrsto sovražnikov, zahteva vsled njenega obsega in taktike posebne oskrbe, in med to spada posebno uporaba psov. Prebivalstvo ki je doslej v domoljubnem prizadevanju sledilo pozivu in preskrbebo sanitetne pse — lahko sedaj uvidi, da je njih požrtvovalnost rodila lepe sadove. Koliko hrabrih sinov naše domovine so te zveste živali rešile smrti, brezmejnih, nepotrebnih bolečin ali sramotnega vjetništva. Na tisoče naših hrabrih bojevnikov živi po ranitvi dalje, za svoji domovini izkazane žrtve imajo pravico, da jih rešimo njih bednega stanja. Poleg uporabe sanitetnih psov pridejo v poštev kot posebno važna vojna oskrba tudi vojni psi. Da se prepreči nenadni napadi patrol, da se pri vjetniških transportih in taborih, dalje pri straženju mostič in drugih vojaških objektih šteti z moštvo, zlasti pa še, da se prepreči grozno delovanje plenilcev na bojišču itd., je vojna uprava začela vporabljati pse, katerih zatorej potrebuje še silno veliko. Končno zmagonašepričevanje stvari bomo dosegli, če bodo vsi sloji prebivalstva storili svojo dolžnost v splošno korist. Brezmejna je v vsakem oziru požrtvovalnost tudi onih, ki niso v vojni in na njih požrtvovalnost se obračamo s pozivom, da v to svrhu prepuste c. in kr. vojni upravi kolikor mogoče veliko psov. V prvi vrsti se ozira — ne glede na spol — na znane 4 pasme policijskih psov (Airedale-Terrier, nemški ovčarski pes,

Dobermannpinč in Rottweiler), pridejo po v poštev tudi pasme, ki so pripravne za čuvaje in osebno varstvo. Psi bi se morali prepustiti vojni upravi brez vsake odškodnine; ako se povrne pes zdrav iz bojišča, preide potem zopet v last svojega gospodarja. Le v prav izrednih slučajih bi vojna uprava kupila psa. Vsa pismena vprašanja, prošnje, ponudbe in darila pa je treba nasloviti na: Generalsekretariat des österr.-ung. Polizeiu. Kriegshundevereines, Wien Kirchg. 41; tamkaj se na poprejšnja pismena vprašanja dobijo tudi ustmena pojasnila.

— Poročil se je c. kr. sodnik v Mariboru gosp. dr. Davorin Senjor z gospodično Mileno Svetkovo in notarski kandidat v Buzetu gosp. Lovro Sevnik z gospodično Dano Svetkovo iz Ljubljane.

— Restavracijo »Bellevue« v ti-voškem gozdu so te dni zaprli.

Kanalizacija v Kranju. Dasi je sedaj težko dobiti delavce, je vendar občina Kranj sklenila, da takoj izvrši kanalizacijo in kaže, da bo delo kmalu končano.

Ustavljen promet. Lokalna železnica Slovenska Bistrica kolodvor- mesto je ustavila svoj promet.

Zenska požarna bramba. V Dobrni pri Celju se je organizirala ženska požarna bramba. Prvo vajo so imele dobrnske gasilke v nedeljo 6. t. m.

Kozje. Živinjski in kramarski sejm se vrši dne 14. junija t. l. v Kozjem. Sejmariji se opozarjajo na novo mostno tehtnico, katera bo ta dan brezplačno na razpolago. Vstop v sejmščiše za živino je vstopnine prost. Ker je pričakovati mnogo lepe živine, se kupci vljudno vabijo. — Trško županstvo.

Istrska posojilnica v Pulju se je provizorično preselila v Pazin. — Okna v Pulju morajo biti tako zastrta, da ne pade nobena luč iz razsvetljenih stanovanj. Patrulje imajo pravico iti v vsako stanovanje, od koder bi se videla kaka luč.

Skandalna afera v Brodu na S. Poročali smo, da so zaprli v Slavon- skem Brodu prvaka frankovske pravaške stranke dr. Elegovića, brodskega župana in več občinskih nastavljenecv. »Hrvatska« zatrjuje, da gre res za obsežno špijonažo v pri- log Srbiji. »Hrvatska Obrana« poro- ča: Aretirani so bili odpeljeni v petrovaradinsko trdnjavo. Dr. Elegović je prejel dosedaj z gotove strani do okoli 75.000 frankov. Celo stvar je

izdal neki brodski redar, ki je v afe- ro sam zapleten, na ta način, da je v pijanem stanju na kolodvoru govoril razne sumljive stvari. — V Zagrebu se govori tudi to -le: Dr. Elegović in njegovi so od začetka vojne mno- go odličnih oseb denuncirali radi sr- bofilstva in zločinov proti državi. Za- prtim* so potem ponujali svojo po- moč — za drag denar. O špijonaži sa- mi se poroča, da je bil dr. Elegović v zvezi s Srbijo preko nekega bosan- skega trgovca, po drugi verziji je šel na roko srbskim špijonom, ki so se nahajali v samem Brodu.

Njegova zadnja ura. Drama v 3 delih z Ebbo Thomsen, je vzbudila te dni velik uspeh. Tudi veselogra »Ukrotitev upornih« je obiskovalcem zelo ugajala. Ta spored se samo dan- es še vidi v kino »Ideal«. — Jutri »Ne sodite.« Drama v 3 delih.

Izgubila sta se dva prstana z bri- ljanti od gostilne »Zlata riba« do Sta-rega trga. Pošteni najditelj naj jih odda v uredništvu našega lista.

Izgubila se je dne 28. maja psi- ca majhne pasme, spodaj z rumeno glavo, na državnem kolodvoru. Sliši na ime »Lili«. Pošteni najditelj naj odda psico proti nagradi v uredni- štvu našega lista.

Razne stvari.

* Najstarejši sin slavnega ruske- ga pisatelja Maksima Gorkega, služi kot prostovoljec v francoski armadi. V bojih pri Arrasu je bil težko ran- njen, tako da so mu morali amputira- ti levo roko.

* Zaradi vohunstva sta bila v Londonu obsojena dva Nemca, Mil- lier in Hahn. Prvi je bil obsojen na smrt na vešalih, a nima še pravice, se proti tej obsodbi pritožiti; drugi je bil obsojen na sedem let ječe.

* Nemčija proti izstradanju zasi- gurana. V budgetnem odseku pruske zbornice je izjavil podpredsednik pruskega ministrstva, da je vpraša- nje preskrbe z žitom popolnoma re- šeno. Nemčija bo imela ob novi žet- vi še znatne rezerve iz tekočega leta.

* Dva švicarska letalca se po- nesrečila. Iz Berna poročajo z dne 4. junija: Pri Fällandenu je padel neki dvokrovnik iz višine 2000 metrov na tla. Letalo je bilo popolnoma razbito. Oba letalca, poročnik Vollenweiler iz Berna in njegov spremljevalec de- setnik Propst iz Bazla, sta bila na mestu mrtva.

* Novi izgredi proti Nemcem v Londonu. Iz Amsterdama poročajo z dne 3. junija: Novi izgredi proti Nem- cem v Londonu so bili najhujši v vzhod- nem delu mesta. Ljudstvo je porabilo napad »Zeppelinov« kot povod, da je v Shoreditchu celo vrsto trgovin oro- palo. Mnogo trgovcev je bilo osebno napadenih in tako brutalno tepenih, da so se morali v lastno varstvo dati na nosilnicah prenesti na policijo, kjer so jim nudili zdravniško pomoč. Kmalu po polnoči so napadli razgrajci me- snice na cesti Hoxton. Možje, žene in otroci so vdrli v neko prodajalno, po- tegnili mesarja iz postelje ter ga na cesti pretepavali. Samo pravočasni nastop policije ga je rešil hujšega. Takoj nato so prišle druge mesnice, pekarije in druge trgovine v isti cesti na vrsto. V neki trgovini so roparji po- brali iz blagajne za 280 mark papirna- tega in drugega denarja. Več oseb je bilo aretiranih. »Daily Expres« konsta- tira z žalostjo, da je bila druhal malo izbirčna in je oropala tudi trgovine židov iz ruske Poljske. Ko so se nemiri tukaj že poglobili je dospelo vojaštvo in po- množena policija, ki straži podnevi po- ulicah. Slični izgredi so se vršili tudi v mestnem delu Stokenewington. Ko se je pred policijskim sodiščem v Old- streeti vršila razprava proti nemu ta- kemu roparju, je dospela vest, da je bila dotična prodajalna zopet napade- na in temeljito izpraznjena.

Najnovejša poročila.

Grey na dopustu.

Berolin, 5. junija. Italijanski listi poročajo, da bo prišel sir Edvard Grey v Italijo na dopust, in sicer v Neapolj in na Ri- viero. Izrazilo političnega značaja njegovo potovanje nima, dasiravno bo morda prišel v Rim, da obišče Sonnina in Salandro.

Draginja v Rusiji.

Moskva, 4. junija. (Kor. urad.) »Ruskoje Slovo«, poroča: V Varšavi se je dvignila cena mesu na 90 kopejk za funt proti prejšnji ceni 80 kopejk. V Charlowu so izjavili mesarji, da ne morejo dobavljati za maksimalne cene mesa. V Sebastopolu primanj- kuje kruha.

Vojna v kolonijah.

London, 5. junija. (Kor. urad.) Reuterjev urad je dobil iz Vzhodne Afrike poročilo, da je neki nemški oddelek, obstoječ iz 15 belokožcev in enega Askarija, 20. aprila napadel

most ugandske železnice med posta- jama Maindu in Somba, ki ga je stražil oddelek 98. pehotnega polka. Nemci so prilezli, ne da bi jih kdo vi- del, skozi grmoyje, presenetili odde- lek ter ga vjeli. Most so poškodovali. Promet pa je bil že naslednji dan zo- pet odprt.

London, 4. junija. (Kor. urad.) Uradno. — Angleško - francoske čete v Kamerunu so 29. maja prepodile sovražnika iz njegove močne pozici- je pri Njoku. Izgube zaveznikov niso težke.

Gospodarstvo.

— Prepovedana paša po tujih gozdih. Po nekaterih krajih se je raz- širilo med kmetiskim prebivalstvom zmotno mnenje, da je leta 1915. do- voljena paša po tujih gozdih brez ozira na to, ali ima živinorejec pravo- ondi pasti ali pa je paša gozdno- policijsko prepovedana. Baje so tudi nekateri člani žervenih komisij iz- razali tako mnenje, menda z name- nom, da bi se živinorejecem, zlasti kajzarjem, ki imajo le malo sveta prikladnega za pašo, bila ta po tujih gozdih dostopna. Vzrok te zmote le- ži v napačnem razlaganju odloka poljedelskega ministrstva z dne 6. maja 1915, drž. zak. št. 111, ki se ti- če izrabljanja pašnikov tekom leta 1915, a se nanaša le na pridobivanje v Ljubljani z dne 21. maja 1915, št. 11.827, se zatorej razglašja, da se po tujih gozdih ne sme brez dovoljenja gozdnih posestnikov nikakor kositi klaje ali pasti živino, če niso bile iz- dane kakšne posebne pravice javne paše. — V onih občinah, v katerih resnično primanjkuje pašnikov in kjer je torej želeli, da bi se za pašo vporabljali tudi tuji gozdi, bo naloga c. kr. okrajnega glavarstva, oziroma mestnega magistrata, da se taki go- zdi dovolijo dogovorno z gozdnimi posestniki za javno pašo, ako ni že taka vporaba gozdov iz gozdno- policijskih vzrokov prepovedana in se taka prepoved iz tehtnih vzrokov vzdržuje še nadalje.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Litijskomlečno milo s konjičkom Bergmanna & Ko., Dečim na Labi je vedno bolj priljubljeno in razširjeno spriču svojega priznanega učinka proti pegam in njega dokazane neprekosl- jivosti za racionalno gojenje polti in lepote. Na tisoče priznalnih pism. Mnogo odlikovanj. Pozor pri nakupu. Pazite izrecno na označilo »s kon- jičkom« in na polno firmo! Po 1 K v lekarnah, drogerijah in parfumeri- jah itd. Istotako je Bergmannova litijska krema »Manera« (80 h lonček) čudovita za ohranitev nežnih dam- skih rok. 954

Meteorološko poročilo.

Table with meteorological data for June, including columns for Cas opazovanja, Stanje barometra, Temperatura, Vetovi, and Nebo. It includes data for the 5th, 6th, 7th, 8th, 9th, and 10th of the month.

Strojepisca

hkratu slovenskega stenografa sprejme s 15. junijem dr. Ivan Zabukovšek, odvetnik v Smarju.

Large advertisement for the Austro-Hungarian military loan of 1915. It features a decorative border and the headline 'Avstrijsko vojno posojilo 1915.' followed by slogans like 'Zmage v Galiciji nam jamčijo za uspeh na severu in na jugu.' and 'Vsak naj zatorej podpiše vojno posojilo!'.

Največja izbora žalnih klobukov.

Priporoča se
solidna trrdka**modni salon**specialno damskih in otroških slamnikov
ter svilenih čepic v najnovejših oblikah.**MARIJA GÖTZL, Židovska ulica šte. 8.**

Vnanja naročila obratom pošte in na izbero.

Priznani
najnižje cene.Popravila slamnikov
se fakto sprejemajo.

533

Sprejme se takoj
trg. pomočnik
ali prodajalka

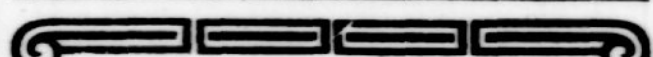
pri trrdki 1374

Anton Vodenik, Žalec.

Slovenska družina(eventuelno ubežniki iz Primorja) iz
najmanj treh za oskrbo vojaške kan-
tine sposobnih oseb, in vsaj 800 K
obratnega kapitala, dobi skromno**stanovanje in zaslužek.**Ponudbe na **Mursa, p. Cven,**
Stajersko. 1351**Koncipijenta**

sprejme takoj

pisarna 1373

dr. Toneta Gosaka,
odvetnika v Ptaju.**ZELEZNATO VINO S KINO** *Krepije navadno
množno železo.*
Lekarnarja **PICCOLI**-ja
v ljubljani
krepča malokrvne, nerodne
in oslabele osebe
*karje pri alicnih
vseh malokrv.*

1 steklenica 2 kronl.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
PORODIŠNICA
LJUBLJANA - KOMENSKEGA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ**Posojila**kot osebni kredit osebam vseh stanov (tudi
damam) pod ugodnimi pogoji in vračilom
na obroke, dalje hipotekarna posojila točno
in diskretno. Dopisi pod „Coulant 22“ na
anončno ekspedicijo **Edward Braun na Du-**
na:ju 1, Strobelgasse 2. 1371**Stenografa - strojepisca**

išče

notar Baš v Celju.

Vstop 15. junija. 1370

Izobražena vzgojiteljica

k dvema deklicama

se sprejme pod ugodnimi pogoji.

Pismene ponudbe sprejme upravnštvo
»Sloven. Naroda« pod šifro „Vzgo-
jiteljica/1372“.

5 dobro izvežbanih

automehanikov

sprejme takoj

trgovina s kolesi in avtomobili.

Selenburgova ulica 6. 1375

Stanovanja

se takoj oddajo.

3 sobe, kuhinja in pritlikline. 1361

1 soba, kuhinja in pritlikline.

2 meblirane sobe s posebnim vhomom

Vpraša se **Dunajska cesta št. 71.**

Sprejmem takoj starejšega, v

mošni trgovini izvežbanega

pomočnika

ki je vojaščine popolnoma prost

And. Elsbacher, Laški trg.

1347

Sprejme se takoj izurjen

manufakturst

tudi ženska moč, in izurjen

železninar.

Plača po dogovoru. 1346

Ponudbe na upravnštvo »Slov.

Naroda pod „Takej/1346“.

Ravnokar došla

velika izbora

umetniških in drugih vsakovrstnih

razglednic.**NARODNA KNJIGARNA**

Prešernova ulica.

Št. 8801.

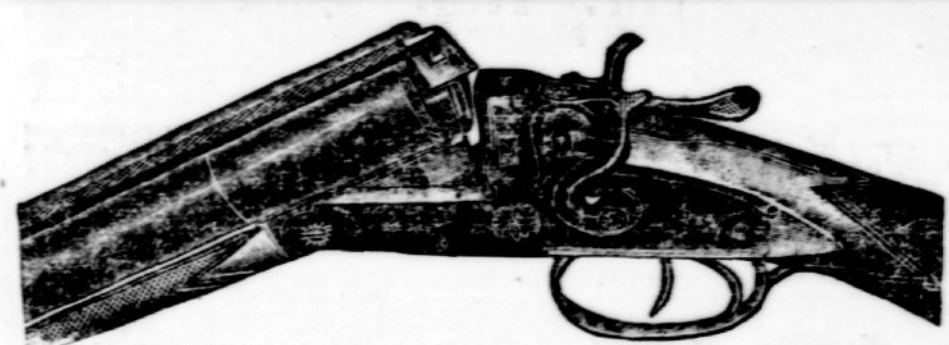
1368

Razglas.V smislu § 37 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano
se javno naznanja, da so proračuni o dohodkih in troških za leto
1915/6 t. j. od 1. julija 1915 do 30. junija 1916 in sicer:

1. mestnega zaklada;
2. mestnega ubožnega zaklada;
3. zaklada meščanske imovine;
4. ustanovnega zaklada;
5. mestnega loterijskega-posojilnega zaklada;
6. amortizačnega zaklada mestnega loter. posojila;
7. mestnega vodovoda;
8. mestne klavnice;
9. mestne elektrarne in
10. mestne zastavljalnice

že sestavljeni in da bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štiri-
najst dni — od 8. do 21. junija letos javno občanom na vpogled,
da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih.**Mestni magistrat ljubljanski,**

dne 4. junija 1915.

F. K. KAISER

puškar

LJUBLJANA

Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato

zalogo raznovrstnih pušk, samokresov, lovskih potrebščin

kakor tudi umetalni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštnine prosto. Cenovnik zastoj in poštnine prosto

Uradniško hranilno društvo

v Gradcu

sprejema

hranilne vloge

od vsakogar z dnevnim obrestovanjem brez rentnega davka po

5% za vsak čas po **5 1/2%** pa za zneske nad K 2000 ob
0 dvigljive zneske, **5 2/2%** 90dnevnom odpovednem rokuVloge: 6.500.000 K. Jamstvo v deležih: 7.800.000 K. Stevilo članov 5900. Več v raz-
vidih! Tiskovine in poštne položnice zastoj.

Pojasnila daje brezplačno vsak ponedeljek in petek med 1/23 in 1/24 popoldne:

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip šte. 22.**!! Vojno zavarovanje !!**

za dobo 1 leta brez zdravniške preiskave nudi proti nizki premiji

c. kr. priv. zavarovalna družba**„Avstrijski Feniks“.**Zavarovana glavica se izplača, ako zavarovanec tekom 1 leta umre,
bodisi v vojski na posledicah iste ali pa naravne smrti in končno
tudi, ako se pogreša. — Zavarujejo se po tretjih osebah tudi lahko
vojaki, ki se že nahajajo na bojišču.

Pojasnila daje in ponudbe sprejema:

1357

Generalni zastop c. kr. priv. zavar. družbe na življenje Avstrijski Feniks

Ljubljana, Sodna ulica št. 1

Glavni zastop ces. kr. priv. zavar. družbe na življenje Avstrijski Feniks

Ljubljana, Gradišče št. 8.**JADRANSKA BANKA podružnica v Ljubljani.**

Centrala v Trstu. Podružnice na Dunaju, v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

60

Zivahna zveza z Ameriko.

Delniška glavica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivl.

Sprejema nove vloge, s katerimi se zamore vedno razpolagati,
brez ozira na določbe moratorija ter jih obrestuje po čistih**4 1/2%**